Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș

în dialog cu

Prof. Otilia Kloos

Bucuria *vine* de departe

Teologie pentru azi

București
2011

– Doamnă Otilia Kloos ați intrat în viața noastră și în ritmul de editare al platformei noastre *Teologie pentru azi* pe calea *depărtării care ne apropie*, adică *la nivel online*...venind cu o inimă *prea deschisă* și *prea sinceră* spre noi, față de care ne simțim *dator*i să o cunoaștem și mai bine.

Iar acest interviu (a cărui propunere ați acceptat-o imediat și pentru care vă mulțumim) pe lângă faptul că e *o cale onestă*, deschisă de aprofundare a relației dintre noi, vrem să îl considerați și un mod de exprimare *a bucuriei* și *a dragostei* pe care v-o purtăm, născute din nenumărate scrisori și comentarii primite de la dumneavoastră.

Noi am devenit tot mai expliciți pentru dumneavoastră...și vrem ca și dumneavoastră să deveniți tot mai explicită, pentru noi și pentru cititorii noștri, prin biografia și experiența dumneavoastră.

De aceea vă propunem un dialog tihnit, odihnitor, pe care nimeni nu-l *grăbește* și nici nu-l *limitează*, despre persoana, viața dumneavoastră, modul în care *ați trecut prin viață* sau *ați luat viața* în propriile dumneavoastră mâini până acum.

Și începem cu începutul biografic: când, cum și unde ați venit pe lume? Adică lumea în care v-ați născut a fost *prietenoasă* sau mai puțin *prietenoasă* cu dumneavoastră?

– Scumpul meu Părinte Dorin Picioruș, vă mulțumesc din inimă pentru şansa oferită prin intermediul acestui interviu!

Nu-mi pomenise nimeni de Sfinția voastră până-n luna aprilie 2009, când am dat, din întâmplare, la nivel online (cred că tot căutând *scriitori români*; nu-mi mai amintesc exact ce *framântam* pe-atunci în inima mea) peste platforma *Teologie pentru azi*.

V-am simţit imediat *dorul* din scris, dorința de-a zămisli *curgeri de interpretare* ale scrisului din România, *cuprinderea necuprinsului* din scrisul românesc de nepreţuit, cu acel suflet care nutreşte *înlesniri de înţeles*, adică cu o inimă care vede lucrurile pe măsură ce se curățește pe sine de patimi.

V-am simţit...şi m-am bucurat *cu bucurie mare*. Și asta mi-e *de-ajuns* pentru a-mi alina *dorul meu de România*.

Bineînțeles că mă bucur pe cât poate simţi inima mea şi *ochiul* din mine...

Căci ce este omul, mai întâi şi mai întâi? O fiinţă *dia-logică*, o fiinţă care se întrupează ca *entitate* tocmai pentru că e *plasticizarea* *creaţiei de vârf* a lui Dumnezeu. Din porunca Acestuia...

Vlăstar al Lui...continuu neliniştit până nu *se odihneşte* întru Dumnezeu. Căci Treimea a șoptit: „Să facem *om* după chipul şi asemănarea noastră!”.

Deci, încă odată, vă mulţumesc pentru *invitaţia la dialog*!

M-am născut în România, oraşul Petrila[1], judeţul Hunedoara, din părinţi *moldoveni*, Mihai şi Elena Palici.

---

[1] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Petrila.

Părinţii încă îmi sunt în viaţă, și ei stau aici, cu mine, în SUA.

În Petrila, tăticu lucra ca *maistru* la *mina de cărbuni*. Eu m-am născut la fosta *maternitate*, o clădire care acum s-a transformat în actuala *Casă Studenţească*. Pe 28 august 1963, c-o zi înainte de *Tăierea capului Sfântului Ioan Botezătorul*.

Tatăl meu, Mihai Palici, ducea cu el nostalgia cinematografiei, şi pentru acest lucru mi-a pus numele de *Otilia*, după un film pe care-l vizionase dumnealui.

De-aceea am socotit că Sfântul Ioan Botezătorul ştie să m-acopere, să înlăture vrajba *socios*-ului, care nu se pleacă *sandalei* lui Hristos, să înţeleagă *smerirea* Mântuitorului, Care *plineşte* Legea și să mă facă să înţeleg că *lumenul* în care ne naştem nu-şi caută *lumina* decât în *metanoia* gândului secundă de secundă.

Astfel, port numele *Sfintei Otilia* din Alsacia, apărătoarea *orbilor, a necăjiţilor* şi *a celor suferinzi*. Am văzut viaţă Sfintei editată pe blogul părintelui Gabriel Militaru[2].

Din 1963 până pe 19 decembrie 1964 familia noastră, care stătea în gazdă la Petrila, a obţinut bloc în Petroşani.

Pe lângă bloc curgea *pârâul meu*, cu care-mi *mângâiam* copilăria: îl străbăteam desculţă, încercam adesea să-i trec bolovanii, nu înţelegeam de ce curge mereu *la vale*.

E vorba de *pârâul Maleia* care se varsă în *Jiu*.

Ţin minte acest lucru, din cauză că acest *universal solvent*, în care *ne cufundăm* la Botez şi cu care *ne sfinţim* la Bobotează, ducea cu sine multe *taine*. Şi mintea mea nu *pricepea*, dar *gusta* taina, *necuvântatul* acela dintre *solidaritatea fiinţei umane* cu *vârtejul apelor*.

În bloc îmi făcusem o prietenă, pe *Nicoleta*. Nu mai reuşeam să mă desprind de ea, de păpuşile ei, de căruciorul ei cu zorzoane, de dezordinea din casa ei...

Simţeam că *mă pot apuca de ceva*, că puteam *continua* în a nu mă *plictisi* deloc.

Mă întrebați dacă lumea în care *m-am născut* a fost *prietenoasă* sau *nu* cu mine.

---

[2] Idem: http://prgabriel.wordpress.com/2009/11/16/sfântă-otilia-ocrotitoarea-celor-ce-nu-văd/

Iar eu m-am înțeles ca un copil, care nu ştie de *vrăjmăşie*, de *comunism*, adică de *-isme* de tot felul.

Și, tot la fel, care nu cunoșteam *complexele*, *ieşirile de neieșit*, *problemele* de tot felul ale vieții cotidiene...care nu îmi păsa de *trecerea* timpului, de *grija* de zi cu zi.

Pentru că eram *copil* și copilul *se uită-n jur* şi *se bucură* de *imuabilul* prezentului.

Trăiam fără *frică* şi *angoase*.

Staniolul de pe bomboanele de Crăciun purtau în ele *minunea lumii* și le colecţionam, pentru că îmi plăceau *culorile* lor.

Ouăle de Paşti erau *bunătatea lumii*, desăvârşirea proteinei dăruite de Domnul.

Afinele culese de pe la poalele munţilor miroseau a *bunătate* topită în toate. Erau de o dulceaţa de *neatins*...

Păturile din odăile momârlanilor[3] se-nălţau în răcoare, şi parcă nu-şi mai terminau din *darul odihnei*. Toate se revarsau *nepământean*, așa cum le vedeam eu cernindu-le prin ochiul *limpede* al copilui care eram.

Deci răspunsul meu la partea a două a întrebării Sfinției voastre e acesta: că totul ni se face *prieten* în copilărie.

– Din ceea ce îmi spuneți, doamnă Otilia, se revarsă *bucuria* și *ingenuitatea* copilăriei dumneavoastră, faptul că într-un oraș minier, cu mai multă *pâine* în comunism...dar cu oameni ieșiți din mină cu *fețe negre*, smolite de cenușă și sub amenințarea continuă a morții...dumneavoastră v-ați trăit copilăria frumos. Și asta vă face și acum să gândiți *frumos* și *simplu* viața, chiar dacă, de la un moment dat ați cunoscut și *greul*...

Ați început studiile în Petrila, probabil, le-ați continuat în Petroșani și asta...în plin comunism și trebuia să fiți o pionieră atentă la „politica partidului”.

Cum s-a întrepătruns copilăria și, mai apoi, adolescența dumneavoastră cu perioada comunistă? Ce înțelegeați că e *bine* și ce vă *enerva* în plină atmosferă muncitorească, care nu era *prietenă* cu gândirea...cu aspirațiile care trec dincolo de lopată, târnăcop...Și vă întreb asta pentru că ați devenit, mai apoi, *profesoară*...

---

[3] Idem: http://www.evz.ro/detalii/stiri/lumea-momarlanilor-cu-barabe-momai-sterpari-si-sloi-de-oaie-914573.html.

– Studiile nu mi le-am început la *Petrila*, ci în *Petroşani*. Pe 19 noiembrie 1964 tăticu a reuşit să îşi găsească apartament în Petroşani.

Nu-mi amintesc din clasa întâi nimic altceva decît *chipul învăţătoarei* care-mi înmânează, la catedră, *Abecedarul*.

Ce ştiam eu de *bucuria cărţii* atunci? Doar că deschisesem ochii mari, mă holbam cu ochi mari, rotunzi, de copil mirat, în ochii învăţătoarei, fără să pricep nimic altceva. Am şi acum fotografia aceea. Sper să-nvaț de la cineva s-o editez pe blogul meu personal.

Mă fascina *zâmbetul de lumină* de pe fața învăţătoarei, aureola de *sărbătoare* în toate, plescăitul ploii care-mi purta paşii spre şcoală, vocea *încurajatoare* a tatălui meu ce mă însoţea. Eram în mijlocul a ceva ce *pâlpâia* printre *picături de minune*. Atât mi-amintesc.

Politică partidului? Habar n-aveam ce-i aia *politică*.

Mă speria doar *blana*[4] de pe gulerul paltonului tatălui meu. Aveam respect pentru *cei mari*, pentru musafirii ce veneau în familia noastră.

Noi, copiii, ne jucam pe jos[5], pe unde puteam, ne-nghesuiam una în alta, ne *zgâiam*[6] la vocile ce conversau într-o limbă ce-abia atunci *se-nfiripa* în memoria noastră.

O aveam pe mămica acasă mereu, pentru că mi se vor naşte alte cinci surori şi un frate: Magdalena, Mihaela, Mariana, Fernando, Livia, Diana.

Mai avusesem şi un alt frate, geamăn cu Livia, pe nume *Liviu*, însă acesta a murit la vârsta de un an. O injecţie făcută ori *prea devreme* ori *în cantitate greşită* de felcera[7] de la Vaslui.

Îmi plăcea să-l plimb prin *Parcul Copou* din Vaslui[8]. Era micuţ şi mă-ntreba *de ce-ngalbenesc frunzele*. Nu ştiu ce i-oi fi răspuns, dar parcă-şi *presimţea* sfârşitul.

E-ngropat în cimitirul Bisericii din deal, la Vaslui. Era-ntr-un costumaş albastru, împletit de mână[9].

---

[4] În timpul comunismului, în România se purta la reverele paltonului *blană de vulpe* (femeile) sau *de iepure* (bărbații). În cap: căciuli de vulpe sau de nutrii (femeile) sau de miel sau de iepure (bărbații).

[5] Prin fața blocului.

[6] A se vedea: http://dexonline.ro/definitie/zg%C3%A2i.

[7] Idem: http://dexonline.ro/definitie/felcer/.

[8] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Copou,_Vaslui.

[9] În timpul comunismului, femeile preferau să facă haine la andrele pentru copiii lor, fapt pentru care, la școală, puteai să vezi de la ciorapi, căciuli sau mănuși la

Îl iubeam fără *să ştiu* de ce mă atrăgea grija cu care mă-nvaluia, atunci când mă-ntreba una sau alta. Simţeam că *ştia* răspunsul dinainte, şi că mă-ntreba aşa*, într-o doară*, să vadă de voiesc *să mă adun la vorbă* ori *nu*.

După accidentul tatei din mină, în 1971, accident *fatal* (căci nu va mai reuşi *să lucreze* de-atunci înainte), ne mutăm în satul Rediu, judeţul Vaslui[10].

Aici ne construim *o casă* în toată puterea cuvântului, dar vin alunecări de teren, şi ne trezim că *trebuie să ne mutăm* iarăşi.

Nu-mi amintesc din această perioadă decât *nucul mare* din grădină, *petecul de umbră* aruncat parcă din senin, felul cum ne puteam *bucura* de vecinii din jur, de *fagurele de miere* făcut de dascălul[11] Bisericii.

Lumânări...inundaţiile de prin anul 1971, cred, când Charles de Gaulle[12] venise într-o vizită în România şi-i recomandase lui Ceauşescu[13] să-şi *gospodărească* digurile mai bine...

Apoi îmi amintesc şesul din Rediu, cireşii de la Moş Botezatu, un vecin de-al nostru, *tăcerea* de pe ogorul cu pepeni, dealurile Rediului, peste care *mă rostogoleam* în voie bună, şi cu multe peripeţii.

Îmi amintesc limpede acea *libertate* pe care nu ţi-o poate lua nimeni, acea *îngăduinţă* a cosmosului ce ţi se oferea ca *loc* şi ca *nume* fiinţei tale, cu grijă de zâmbet, ca semn al locului ce îngăduie *neistovirea în poveste*.

Urcam dealuri fără frică. Mă jucăm la prietena mea Fusneica până mă lăsau balamalele, până venea tăticu la noi seara, cu varga[14], atenționându-mă că *încă* nu m-am întors acasă.

Parcă văd şi-acum *casa uriaşă* din deal, adăpostind unghere în odăi necercetate, ceva *de vis*, ceva ce n-am mai gustat de-atunci 'nainte.

Primeam bătăi zdravene din cauza aceasta...Dar atunci simțeam că parcă toată lumea era *a mea*.

---

pantaloni, pulovăre și geci de iarnă făcute în casă. Asta însemna că femeile aveau *știința* să le facă și că ea *se moștenise* de la bunici.

[10] A se vedea: http://rediu-vaslui-vs.pe-harta.ro/.

[11] Cântărețul de la strană.

[12] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Charles_de_Gaulle.

[13] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Nicolae_Ceau%C8%99escu.

[14] *Venea cu nuiaua*...adică un mod de a spune că *o lua cu forța* de la joacă...pentru ca să meargă acasă...

Tăcutele frunze ce *le striveam* cu paşii prin păduri... Foşnetul copacilor...Cerul ce îmi râdea cu *senin blagoslovit*, mişcatul norilor, toată orânduiala[15] din jur...

Adică tot ceea ce era *lipsit de semnificaţie*, poate, pentru *un adult*, dar constituia *o lume de nestemate* pentru un copil.

Apoi îmi aduc aminte de învăţătoarea Calu, de feţele copiilor din clasa a doua, a treia, de premiile primite, de glod[16], de salcâmi, de floarea *îmbătătoare* de salcâm, care înmiresma totul în jur.

Exista în toate acestea *un anume ritm* al lumii, ce odrăsleşte alte şi alte *ritmuri*, în mod necontenit. Ritmuri *nevisate*, şi parcă atunci şi numai atunci le puteai *simţi* balsamul.

Liniştea aceea anume, care se aşternea după *inundaţiile amintite*, îmi readuc şi-acum în minte un colţ înnegurat de lume, ce-şi aştepta *limpezirea*, pe când totul era încercuit de ape, de nepotolitul *molcolm* al efuziunii apei, venit ca *ropot de apă* neanunţat ce *blestema*.

Simt și astăzi mâlul făcut *scoarţă*, care *te usturӑ* până la *tălpile* sufletului, acea *vraişte ponosită*, de colţ de lume uitat de lumină, ce parcă-mi stă şi-acum *în încheieturi*.

E o imagine de cadru amplu, ce plânge cumva şi care „încearcă altoiri de mântuire”.

Am mai întâlnit ceva *asemenea* într-un articol al lui David Bentley Hart[17], în *Religion in America: Ancient and Modern*[18].

Cam la aceste *leneşe contemplări* se limita jivina[19] prezenţei mele în sat.

Mai era, tot în sat, vărul tatălui meu, Constantin Palici, originar tot din *Bogdana*, cu vreo trei copilaşi.

Munceau de dimineaţă până seara, aveau pământ de lucrat nu ştiu pe unde, apoi lucrau în gospodăria lor. Mă înţelegeam bine cu verişoarele mele. Și ele parcă prea mă *ţineau în puf* şi *pene* pe mine, care nu făceam altceva decât să dau *târcoale* prilejurilor de joacă cât mai dese, să mă ascund în tufele de popuşoi[20] şi să străbat lanurile de grâu în

---

[15] A se vedea: http://dexonline.ro/lexem/or%C3%A2nduial%C4%83/.
[16] Idem: http://dexonline.ro/definitie/glod.
[17] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/David_Bentley_Hart.
[18] Idem:
http://davidbhart.blogspot.com/2007/11/all-culture-arises-out-of-religion.html.
[19] *Existenţa* mea în sat. A se vedea: http://dexonline.ro/definitie/jivina.
[20] *Porumb*, formă veche.
A se vedea: http://dexonline.ro/definitie/p%C4%83pu%C8%99oi.

lung şi-n lat, să văd cum arşiţa soarelui *trosneşte* din samânţa grâului, larghețea cu care şoarecii de câmp *se perindau* nestingheriţi prin lan, perele care *se lăfăiau* în pom...

Poama ce se coace văzând cu ochii, busuioaca mea dragă[21], dealurile cu vie multă, tăcută, nepăzită, soarele dogoritor ce-mi era fârtat[22] de-acum.

Verde, mult verde, auriu, mult auriu, linişte din aia *neleneșă*. O linişte de liturghisitor ce slujeşte *neştiut*... Văpaia clipei ce aşterne *nemaiauzitul*.

La ţara, la bunicii mei după mamă, mergeam la Oprișița, jud. Vaslui[23].

Adăstam mai întâi în jos, la mătuşă-mea Maria Focșa: o femeie tăcută, miloasă, dragă inimii mele. Fiica *Focșoaiei*, Rariţa Focșa *a lui Neculce*, străbunica mea.

Am să merg la primărie la Laza[24], pentru ca să aflu de străbunii ei *Neculce*. Am pierdut firul arborelui genealogic, dar astfel voi afla *exact* şi *de unde* se trage această *străbunică* a mea.

Era înaltă, bălaie, cu ochi albaştri...Îşi rupsese şoldul şi piciorul drept, şi aşa i s-o tras sfârşitul...

Am învăţat de la ea cum să fii *cumsecade*, aşezat, *dăltuind* răspunsul faţă de cei mai în vârsta decât tine.

La Oprișița-n jos mă-ntimpinau, bleojdite[25], saltelele de paie[26] (mătuşă-mea, cât şi bunicii, părinţii, cu toţii ne treziserăm în *putrigaiul* sărăciei, şi nici nu ştiam *a ne gâlcevi* cu ea).

Şi astea se-ntorceau, şi-nfofoleau cu-andreaua, s-arate țanțoșe şi cu părută *izbutire* de saltea...

Mă obişnuisem cu ele, cu saltelele. Îmi dădeau senzaţia câmpului gata de cosit, a fânului în căpițe...Oricum nu era de *mutra mea* nimic mai breaz.

O răcoare *mângâioasă* în chiler[27]...Trupul străbunicii, *întrolocat*[28] cel mai adesea-n boală, mă făcea s-o mai

---

[21] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Busuioac%C4%83_de_Bohotin.
[22] Prieten nedespărțit...
[23] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Opri%C8%99i%C8%9Ba,_Vaslui.
[24] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Laza,_Vaslui.
[25] Lăsate în jos, pleoștite. A se vedea sensul al doilea: http://dexonline.ro/definitie/bleojdit.
[26] Saltelele, umplute cu paie, ale patului.
[27] A se vedea: http://dexonline.ro/definitie/chiler.
[28] Idem: http://dexonline.ro/definitie/%C3%AEntrolocat.

tulesc[29] cu năzdrăvăniile mele din *cirta*[30] timpului copilăriei ştrengăreşti.

Plecam urechea la *sumedenia*[31] *de tristeţi* omeneşti din trupul străbunicii. Nu pricepeam mai nimic din *crezământul* bolii, al răzmeriţei din meteahnă ce-ţi joacă renghi[32].

Creşteam, mă primeneam în alte troglodiri[33] de sunete ale vieţii.

Iconiţe lângă ferestre. *Prohodul Maicii Domnului* îngânat împreună cu mătuşa.

Candela pâlpâind neîntârziat. Mușcate[34] ce-mi goneau gândul la mătăsarii[35] de-un roşu sângeriu de rege.

Cămăruţa *cea bună* a lui tanti Maria oploşea[36] fel de fel de odăjdii[37] de preoţi, la care lucra cu-ncumetare de artist, plapume ce procopseau[38] clienţi din sat în *a asmuţi*[39] din gerul iernii.

Acum totul e-un pustiu *de netăgăduit*: tanti Maria a murit, nenea Ion și el, celălat unchi, Ion, de la Constanţa, a murit și el, și tanti Ani...

Toţi s-au dus pe bungetul[40] de pădure presărat cu cruci. Dumnezeu să-i ierte!

Alături, în partea de vest a casei, locuia nenea Ion, unchiul meu, fratele lui tanti Maria, cu soţia sa, Sabina, cu care n-a avut niciun copil.

Tanti Sabina trăncănea[41] mereu, vrute şi nevrute. Îi sfârâiau călcâiele[42] pe la ferma CAP, la făcutul săpunului[43], asmuțindu-se în şiretenii[44] din ce în ce mai greu de bâjbâit[45].

Se dădea bine pe lângă toţi și torcea fuiorul duşmăniei de familia noastră[46]. Mereu ştiindu-se *o venetică*[47] a ţinut-o

---

[29] Să ies în grabă...
[30] Clipa. A se vedea: http://dexonline.ro/definitie/cirt%C4%83.
[31] Mulțimea.
[32] O farsă. A se vedea: http://dexonline.ro/definitie/renghi.
[33] Experiențe genuine.
[34] Flori. A se vedea: http://dexonline.ro/definitie/mu%C8%99cat%C4%83.
[35] Păsări. A se vedea: http://dexonline.ro/definitie/m%C4%83t%C4%83sar.
[36] Acoperea. A se vedea: http://dexonline.ro/definitie/oplo%C8%99i.
[37] Veșminte preoțești.
[38] Îi ajutau pe clienții din sat.
[39] În a goni, a alunga de la ei gerul iernii.
[40] Crângul de pădure. A se vedea: http://dexonline.ro/definitie/bunget.
[41] Vorbea mult. Era slobodă la gură...
[42] Mergea mult și repede...pentru că muncea mult...
[43] Acasă, în curte, la căldare...
[44] Născocind tot felul de păcăleli.
[45] De înțeles.
[46] Încerca să producă aversiune față de noi...
[47] O străină.

băierile inimii şi până azi[48]: trăieşte de pe urmă tuturor, a smuls toată via din grădină, a doborât nucii, a nemernicit[49] chilerul cu boloboacele[50] din pod, cu toată arvuna de gospodărie pe care şi-o agonisise mătuşa mea *cea bună*.

Jigărită[51] pe timpul copilăriei mele, ne neghiobeşte[52] pe toţi acum, fără de frică, fără de cârtire-n nimicire[53]. Învăţ de la ea ce-nseamnă *singurătatea în prosteală*[54], ticăitul *urii faţă de om*.

Mă mir că n-a făcut tăticu *atac de cord* mai anul trecut, când a trecut prin România, văzând la *ce jelire de-aşezare de om*[55] ne-a ajuns acum.

La Oprișița-n sus, casă de vălătuci[56], vopsită-n gri.

Porţile ce duc spre casa bunicilor din sus[57] nu-mi opintesc[58] deloc din *grija* de-a mă minuna de *aşezarea* casei.

Zăvorul porţii mă-ndeamnă la *deschideri* cerşind alte şi alte chichițe şi cârlige.

M-au fascinat porţile dintotdeauna.

Ele *delimitează* spațiul şi, în același timp, *urlă* dorul întâlnirii cu minunea din om, care-şi sporeşte *împlinirea* din *neprevăzut* şi *nemaiauzit*.

Mai era o poartă la o ogradă a uneia dintre familiile din Oprișița, care parcă mă trimite şi-acum la profundul gând al legăturii odorogite[59] dintre *om* şi *om*.

Era smolită, parcă anume vopsită în *cutezanţa negurei*. Nu puteam trece *dincolo* de ea ci doar *cu privirea*...

Și privirea mea *prevestea*, de altfel, amurgul, vacile mugind, oamenii adunaţi în jurul focului de seară, ceaunul fumegând, para focului trosnind[60], ţăranii luând cina împreună.

Am trăit atunci simţămîntul *frânturii de gând*, ca în cazul nucleilor care atrag alți nuclei în jurul lor. Ei sunt în

---

48 Trăiește și azi.
49 A lăsat să se părăginească, să se ruineze...
50 *Boloboc* e sinonim cu *poloboc*. E vorba de butoaiele din pod.
51 Săracă.
52 Ne prostește în față, ne minte în față, se comportă cu noi execrabil.
53 Fără să se gândească că o să moară mâine-poimâine.
54 În înșelare/amăgire de sine.
55 Modul cum arată casa și curtea în care ea stă acum.
56 Din cărămizi făcute din pământ și paie. A se vedea sensul al doilea: http://dexonline.ro/definitie/v%C4%83l%C4%83tuc.
57 Din susul localității.
58 Nu mă opresc...
59 Deteriorate.
60 Lemnele aprinse care trosneau sub...oala de mâncare sau sub ceaunul/tuciul de mămăligă...

preajmă în mod reciproc, sunt încătuşaţi în sinele lor şi-n alt-ul lor, şi totuşi sunt *atraşi* de-acelaşi *punct* ce mişcă totul.

Îmi reamintesc acum rânduri din *Jurnalul* doamnei Lidia Stăniloae[61], care amintea de repetatele vizite[62] ale Părintelui Stăniloae[63] în satul său natal, de munte.

Revenea la Vlădeni[64] adesea, purtat de dorul de sat. El, acest munte Fuji[65] , el, acest *român deplin*, care ştia ceea ce se cuvine să facă *un preot*, spunând adesea; „Eu sunt *preot*, şi nu pot să fac *aşa ceva*". Adică *altfel* decât îi cerea conștiința sa...

Aceeaşi *mişcare circulară nucleică*, de care vorbeam, mi-a sugerat-o și rândurile doamnei Lidia Stăniloae.

Persista în acest preot drag inimii mele *o delicateţe nemaiîntâlnită*, aceea de *a-nfășura* limba şi prezenţa poporului român în giulgiul viu şi sfânt al Mântuitorului Hristos, Care S-a adus jertfă, ca întreg dumnezeiesc şi omenesc, pentru toți.

Cu *măreţie* şi *supuşenie* în acelaşi timp.

O altă *poartă masivă* ce prăpădeşte[66] minuni e cea de la mănăstirea Putna[67], din Bucovina.

Ea dăposteşte un alt *suflu* al tradiţiei şi credinţei strămoşeşti. Mori şi-nvii când *simţi* din duhul Domnului Ştefan[68], din candela credinţei bucovinenilor.

Aici sunt încrustările[69] porţilor şi punţilor lor, dorul lui Eminescu[70], jalea lui Porumbescu[71], horele tinerilor ce-şi strâng forța din chinga[72] sărbătorilor mari.

Adesea mă întreb ce va mai *adăsta*[73] din toate astea, şi nu găsesc *răspuns*.

---

[61] E vorba de Lidia Stăniloae, *Lumina faptei din lumina cuvântului. Împreună cu tatăl meu, Dumitru Stăniloae*, Ed. Humanitas, București, 2000, 396 p.
După aceasta, tot sub formă memorialistică, a urmat cartea: Lidia Stăniloae, *Memoriile unui fugar*, Ed. Humanitas, București, 2009, 330 pagini.

[62] A se vedea: http://vlad-mihai.blogspot.com/2010/02/lidia-staniloae-fiica-parintelui.html.

[63] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Dumitru_St%C4%83niloae.

[64] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Vl%C4%83deni,_Bra%C8%99ov.

[65] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Fuji.

[66] Ce risipește minuni...Care e sculptată cu multă măiestrie, în mod minunat.

[67] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/M%C4%83n%C4%83stirea_Putna.

[68] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/%C8%98tefan_cel_Mare.

[69] Idem: http://dexonline.ro/definitie/%C3%AEncrustare.

[70] Cele 16 volume ale ediției Perpessicius: http://eminescu.petar.ro/opera_completa/index.html.

[71] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Ciprian_Porumbescu.

[72] Din cingătoarea marilor sărbători...Care își găsesc bucuria tocmai din zilele de sărbătoare ale creştinilor ortodocşi.

[73] Rămâne, ce se va mai perpetua în generațiile viitoare...

Adesea mă întreb ce va mai rămîne oare *din noi*, ce soi de alte *porţi* are să ne mai preumble şi prin care *văi*?

Poarta: *o atracţie* şi *o respingere* ce-adună laolaltă.

Fireşte, încerc să îmi *redefinesc* imaginea cu ochii minţii mele de adult, cu mintea mea de acum. Încerc cumva să definesc *nedefinitul*.

Însă aşa îi văd pe sătenii care *mi-au tăiat calea* în viaţă: ca statornici în *datina respirului* de-a fi *la un loc*[74].

– *Coborârea în trecut* v-a făcut *foarte poetică* și *plină de sensibilitate* (o surpriză rară, recunosc!), a scos artistul din dumneavoastră la lumină...

Însă noi nu vrem să vă lăsăm din mână...ci vrem să intrați prin *porți*...și *să priviți* spre zilele terminării gimnaziului.

Vreați să fiți liceancă, vă pregăteați pentru asta...și ați optat pentru un anume liceu.

Cum ați trăit această trecere *spre liceu*, adică pe aceea de la *pubertate* spre *adolescență*?

– Părinte Dorin, sunteţi *un pedagog de-naltă speță*... Eu trebuia *să prind inimă*[75] în a va spune cum *m-am şerpuit*[76] de la *gimnaziu* la *liceu*, şi văd că *acul* timpului nu-ngăduie nimic. Însă eu tot pe ritmul meu *o ţin*...

Mă pârpăleam[77] atunci petrecându-mă[78] cu lighioanele pe care le hrănea bunica: raţe măcăind, zorind de zori[79] pe la pârau, curci împuindu-mi[80] urechile, curcani repezindu-se la mine şi-ameninţând să mă ciocăne că port fes roşu...

Acum încerc să mă *situez* cumva în State[81], şi să ştiu ce-i mai *aman*[82] *de-ngăduit*: *o curcă rotofeie*, cocoțată pe gardul bunicii din sus, sau *curcile americane*, obeze-n tertipul lor de *a trăi meşteşugit*, adică cu *rost de jertfă* la *Thanksgiving*[83]?

---

[74] Îi văd ca pe unii care au conștiința că trebuie *să respire aceeași viață* și pe mai departe.

[75] Să prind curaj...

[76] Cum am străbătut drumul *sinuos* dintre două vârste/stadii ale vieții mele.

[77] Mă frământam...grijile mele erau...

[78] Pierzându-mi ziua...

[79] Ieșind de foarte de dimineață la apă...

[80] Cu zgomotul lor...

[81] În *Statele Unite ale Americii*.

[82] Mai propriu de avut.

[83] A se vedea: http://en.wikipedia.org/wiki/Thanksgiving.

Şura izbutită mai acu nu de multă vreme, îmi aduce şi-acum în *cutremurul gândului* chipul bunicii Eleonora, măicuţa părintelui Irineu Curtescu[84], unchiul meu, acum stareț la *Mănăstirea Ponor*[85], din *județul Alba*.

– Şi iar *venişi*, mămică dragă, pe la noi?

– Venii, bunică, iar *venii*... Da' *matale* ce mai faci?

– *Iote*[86] cu treburile pe lângă casă, că nu se mai termină *vreodată*: lemne de tăiat, păsările *astea* de hrănit, apa *de-adus* de la fântână, roşii de făcut bulion, via nici că-i terminată[87], şi-n grădină-i o paragină...

Oricâtă pârdalnică[88] de trebuşoară i-ai fi făcut bunicii, nici că-i ajungea[89].

Nu se mai sătura de *chivernisit* în sus, de *dres* în jos, de *meşteşugit* pe ici, de *îmbucat* pe colea.

Părintele Ilie Cleopa[90] *o ştia* (fusese adesea în vizită la Părintele Irineu, pe când acesta era *frate de mănăstire* la Sihăstria[91], jud. Neamţ, ani mulţi în urmă, cel puţin acum 28 de ani) şi o numea „maica stareţă".

De te *noroceai*[92] pe mână ei, te făceai vrei nu vrei *spiriduş de sprinten*[93]. Şi trebuia *să asculţi*, căci altfel te trezeai că *se zgâiesc* la tine ochi turburati ce-ţi băgau fiori în oase.

Mai bine mă lăsăm de tertipurile mele *contemplative*, şi mă răsuceam în ce-mi *năzărea*[94] ea: adică *treabă* mai mereu.

Nu terminam una, că se isca[95] alta, de te mirai *de unde* le mai scoate!...Doar totul era *dereticat* şi *răsucit în desăvîrşit*, curăţenie mâna întâi, foc în sobă, vorba vorbă...

Dar nu: ei i se făceau ochii *făclii* când era vorba să te trimită să-i aduci *apa neîncepută*, văpaie de foc de la muntele scăpărând din capete, şi tot aşa 'nainte.

---

[84] Idem: http://florina.megablog.ro/2008/08/15/parintele-irineu-curtescu-manastirea-sfantul-antim/.

[85] Idem: http://www.basilica.ro/ro/stiri/inaltpreasfintitul_andrei_la_hramul_manastirii_ponor.html.

[86] *Iată, uite* cu treburile...

[87] De legat, de săpat la cazma, de prăşit/plivit cu sapa mai apoi...

[88] Nenorocită de faptă...

[89] N-o făcea să își iasă din fire.

[90] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Cleopa_Ilie.

[91] Idem: http://sihastria.mmb.ro/.

[92] De aveai fericirea să o întâlneşti...

[93] Te făceai un om harnic...

[94] Arăta, indica ea...

[95] Apărea altceva de făcut...îți găsea altceva ca să faci...

Mă apucase la un moment dat *ciuda*, împotrivirea. Nu fusesem învăţată aşa acasă. Adică eram mai mereu *la şcoală*, mai mereu *plecată*, nu trebuia să-mi duc *condurii*[96] vieţii pe poveţele ei, dar *am păţit-o*, am păţit-o...

Şi iată c-am învăţat de la ea ce-nseamnă *perseverenţă*, iscusinţa[97] de-a nu te da *bătut* în viaţă.

Ea fusese bolnavă mai mereu în viaţă, şi-şi iubise mult *bărbatul dintâi*, pe Ion Dediu, mort la 25 de ani după o operaţie de apendicită.

Se pare că rana nu i se *închisese* după operaţie şi, nefiind doctori pe atunci, strabunicul meu o tot *lega* şi *strângea*, ca nu cumva să se ruşineze de vecini şi să zică ăia: „Uite, bărbatu' Eleonorei e *pe moarte*!".

N-avea voie să ridice *peste măsură*. Dar el, aşa *robust* şi *încrezător* cum era, iată că *va muri* din această pricină.

Nu l-am cunoscut...

Dar el e cel care i-a spus bunicii mele *să aibă grijă de fată*, adică de *mămica mea*, Elena.

Mătuşa mea, Maricica, era încă-n burta bunicii. De-atunci, bunica mea tot îmi zicea în sus şi-n jos: „Să ai grijă de mămică-ta, că tare-i *necăjită*!...".

Eu *ascultam*...dar mă simţeam *neputincioasă*. Copil fiind nu-nțelegeam mai nimic din ceea ce se petrecea, ce însemna *tăcerea* de la Moş Vasile, din poarta bunicii, de ce atâtea priviri *pe ascuns* la bunica mea, când era vorba de *al doilea ei bărbat*, Gheorghe Curtescu, şi multe alte lucruri, care abia azi *le intuiesc* şi *le ghicesc*[98], din gesturi şi cuvinte de departe...

Părintele Irineu şi-a iubit mama cu *durere multă*...Știu că plânsese mult *în suflet* şi *în duh* după moartea ei. Nici nu ţin minte câte zile nu *a mâncat*...Și nu s-a lăsat până nu a primit *certitudine* de la Domnul că, *da*!, i s-a primit sufletul întru *aşezare*[99].

Atunci mi-am dat seama că *iubirea* e-mpletită cu *antidotul durerii*. Că ea se clădeşte în *răcnetul fiinţei* din noi, care iarăşi *ne renaşte*. În Hristos...

---

[96] *Pantofii* vieții. A se vedea: http://dexonline.ro/definitie/condur.
[97] Înțelepciunea.
[98] Le înțeleg.
[99] Întru Împărăția Sa.

Spun aceasta nu *neapărat* pentru că Preacuvioşia sa e *unchiul meu* şi că i-aş cunoaşte cine ştie ce din *duhovnicie*. Nu! Are mii şi mii de ucenici pe mână...

Ci doar am simțit faptul, că în cazul acestui duhovnic totul *se împleteşte* în viaţă, în modul cel mai *armonios* posibil. Trupul se hrăneşte din suflet, sufletul din duh, duhul din Dumnezeu, neîmpărţit, nedespărţit.

Iubirea-şi cerne din fiinţă doar prin asceza minţii aşezate-n inimă. Cu durere multă...

Mi-i dor nesus de bunicu. Simt c-a iubit-o mult pe bunica. Era un om vrednic, robust, care a trecut prin multe. Dar altceva nu mai simt...

Las totul pe-ncumetarea lui Eminescu ce-aşază totu-n „infinirea" ce nu ne-abjură[100].

Am în mine o imagine *puternică*, care mă sfârşeşte[101] şi acum, din Oprişiţa: un miez de vară ce *pârjoleşte* totu-n jur; o linişte pe spuza[102] focului din soare ce chiar *zdrobește*[103] ciutura[104], prispa casei, opinteala[105] din aer, totul. O linişte de vis!

N-am mai trăit de-atunci aşa *o taină* a sfârtecarii-n secerat de miez de zi. Simţeam că liniştea aduce şi mai multă *linişte* şi că, da!, în focul liniştii acesteia ceva *coace*...Era ca *o aşteptare*.

La bunicii după tată, de la *Fântâna Blănarului*, comuna *Bogdana*, jud. *Vaslui*[106], am dus-o tot într-o veselie. *Zburdalnică* mereu, dar *atentă*, în acelaşi timp, la detalii: ciutura fântânii, florile din grădina vecinilor, care-aveau un băiat pictor pe la oraş (şi gândul ăsta mă trăgea-n *vătraiul dramaticului* cumva), vacile duse de bunicu la păscut, pădurea, sălăşluinţă *nerisipei de rost* la sat, oamenii, vorbele şi necazurile lor, tremurul soarelui scăpătând, moara de grâu şi porumb, făcăleţul[107] de mămăligă, măsuţa scobită-ntr-un ciot[108] cu trei picioare, dulceaţa făcută de bunica, învârtita

---

[100] Nu ne renegă. A se vedea: http://editura.mttlc.ro/carti/noica.rostirea-romaneasca.pdf#zoom=75%.
[101] Care mă lasă fără suflare...care mă umple de uimire...
[102] Dogoarea, arșița soarelui...
[103] Lovește cu putere.
[104] De la fântână.
[105] Orice plantă și pasăre...
[106] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Bogdana,_Vaslui.
[107] Lemnul/bagheta cu care se mestecă mămăliga.
[108] Măsuța de lemn, care avea trei picioare...și pe care se mănâncă pe scăunele mici, tot din lemn...

cu nucă[109], bunătăţuri aproape proclete[110], dar năzdrăvane[111] pentru mine.

După ce ne-am hotărât, cu toată familia şi cu nenea Traian, vecinul familiei noastre de la Rediu, să construim o casă în Vaslui, viața mi s-a hotărât pentru *Şcoala Generală nr. 1* din Vaslui[112].

Mi-amintesc de clasele V-VIII foarte limpede. Și doamna profesoară *Gafencu* (evreică; de fapt şi cea mai bună prietenă a mea...şi colega de bancă de la *Liceul Pedagogic* din Bârlad[113] va fi tot *o evreică*), profesoară de *Limbă şi Literatură Română*, care-mi dădea cu creionul în cap dacă spuneam prostii...

De fapt, bucuria mea era *Limba Română*, *Limba Franceză*, *Muzica* (eram *soprana* care dădea tonul întregii clase), *Desenul*...şi mai puţin înţelegeam din *adunările de pionieri*, coruri în cinstea preşedintelui, parade şi ceremonii, în care, după cum știți, se cânta în genul:

„Am cravata mea,
Sunt pionier!
Și *mă mândresc* cu ea,
Sunt pionier!”...

Păi ce se întâmpla dacă nu eram *la cravată*, şi eram *eu însămi*? Cam tot aceea...

Dar pe atunci nu gândeam aşa...

Mă pasiona tare *fraza* limbii române. Înţelegeam limba, curgerea ei, şi-mi înfigeam *ghearele* minţii mele în cuvinte, în înțelesurile lor, minte care era năucită de frumuseţea *răsucirii* acestei limbi în *inima* care *m-a născut*.

Limba Franceză o făceam cu doamna Popa, soţia unui jurnalist din Vaslui, cu păr roşcovan, pe care-l înşela cu nu ştiu ce alt bărbat.

Dar ea mi-a înţeles *aplecarea* spre logica limbii franceze, fapt pentru care devenisem *sursă de copiere* a temelor pentru ceilalţi colegi. Mă scotea la tablă, şi mă

---

[109] O prăjitură de casă. A se vedea: http://www.poftitilamasa.com/index.php?option=com_content&view=article&id=141:invartita-cu-branza&catid=54:cu-branzeturi.
[110] De necugetat.
[111] Extraordinare.
[112] A se vedea: http://www.evenimentul.ro/articol/scoala-generala-nr.-1.html.
[113] Idem: http://licped.blogspot.com/.

punea să-i explic *ce* şi *cum se schimbă* lucrurile în conjugarea verbului.

La Matematici, mai greu. Nu înţelegeam mare lucru.

Și astfel, Părinte drag, în aceste culori îmi *scăldam* faţa: *albatrosul* gândului suprem că prietenia e *suavă*, colegialitatea nebicisnică[114], scânteia de foc a corului cu:

„O, munte nalt,
O, vale,
O, codri, dragi mi-aţi fost!
În voi atâtea visuri găsit-au *adăpost*”...

O *neatârnare* care te purta ca vântul printre columnele intrate-n vârtejul lui *Fluieră-Vânt* şi *Bate-Coclaurile*.

E ceva de nedescris: o vârstă *a încrederii oarbe* în puterea de neînfrânt a dorului de-a-mi vedea *temele făcute*, de-a da *viaţă* păpuşilor pe care mi le modelam din noroi cleios.

Erau păpuși *neclandestine*, pornite pe *şiretenie* în măreţia plaiului natal. Erau *praf* şi *pulbere* cu noima[115] unei vieţi de om.

Scăldătoarea acestei copilării *m-avântă* şi-acum pe *crestele* acoperamântului *aruncării* în elanul visului.

Abia aşteptam *să vină* şcoala, să-mi văd colegii, profesorii, să-mi verific temele. Abia aşteptam să văd *ce palton* primesc, măcar o data la 2-3 ani, ce *pantofi-surpriză* îmi va cumpăra mămica!

La *Educaţie Fizică* făceam *maraton* împrejurul şcolii. La *Practică*[116] mai mergeam la cules *frunze de dud* pentru *viermii de mătase* crescuţi în şcoală.

Mă ciondăneam adesea cu surorile mele, care-mi invadau spaţiul noptierei mele cu materiile şcolare, ajutam părinţii la cărat pământ cu găleata din *ogradă* în *Parcul Copou* din susul casei, străbăteam distante lungi până ajungeam la şcoală...

Dar nu ziceam nici *cârc*[117].

---

[114] Care avea personalitate, care era sinceră.
[115] Cu înțelegerea, semnificația...
[116] Practică *agricolă*: un eufemism prin care se desemna *munca pe gratis* în folosul statului comunist. Elevii de gimnaziu și de liceu erau *obligați* să meargă la munca câmpului...pentru a strânge roșiile sau porumbii (spre exemplu), timp de două săptămâni, fără să fie *plătiți*.

Și asta *în dârdora*[118] luptei pentru vitejia copilului din mine.

Şi multe ticăloşii care să-mi ţină de urât...

Mă topeam d-a-n picioarelea să mai stau câteva minute la v-aţi ascunselea cu copiii din vecini, să mă zgâiesc la dealul *Copoului* doldora de derdeluşe cu sănii.

Nu mă izbăveam în cine ştie ce *tupeu oropsitor*. Dimpotrivă: eram timidă, cu zdrobire de rărunchi în fața celor mai mari, bălăbănindu-mi[119] sufletul între *şcoală* şi *inima casei*.

Mămica se luptă din răsputeri *să gătească* de mâncare la atâţia copii, şi nu purta sâmbetele nimănui[120].

Eram fericită!

Nu ştiam de *măiestria searbădă* a aluviunii sufleteşti, ce te învăluie şi nu-ţi mai dă drumul, potopind[121] tot ce-i în tine. Tot ce-i *minte*[122]!

Ştiam doar că există *un sens în toate*.

Mi-amintesc *un ropot de ploaie*[123] ce nu se mai sfârșea...Eram în drum spre casă. Ploaia te făcea să nu cazi în piroteala[124] *sfâşierii lehuze* în uscăciune.

Mă oropsea *chibzuit* în bogăţia curgerii *neobosite* din seva lumii acesteia, pe care nu mi-o puteam *explica* atunci cu *prea multă tragere de inimă*.

Doar că-i *veneam de leac* c-o fire neînfrântă de *bănuieli băbeşti*.

Nu mă puteam *deştepta* din *buimăceala de copil*.

Împreună cu prietena mea cea mai bună, Liliana Nica, ne-am hotărât să dăm *examen de admitere* la Liceul pedagogic „Al. Vlahuţă”, din Bârlad, Jud. Vaslui.

Eu la secţia *filologie-istorie*, ea la secţia *învăţători*. Ea dădea mai mult *de-a călare*[125], cu îndrăzneala de-a ţine piept vieţii, pe când eu eram încă *o pacoste* pentru mine însămi, căci boleam de *boală neînţelegerii* a prea multe. Dar ne *toleram* una pe alta.

---

[117] Nu mă plângeam deloc de lucrurile care *îmi displăceau*.
[118] În toiul. A se vedea: http://dexonline.ro/definitie/d%C3%A2rdor%C4%83.
[119] Pendulând continuu între școală și casă...
[120] Nu invidia pe nimeni.
[121] Inundând.
[122] Tot ce-i gând bun, rațiune.
[123] O aversă de ploaie.
[124] În somnolența.
[125] Cu multă încredere în sine.

La fel şi cu Mariana Gaer, o evreică din Vaslui, pe care am întâlnit-o mai acum 15 ani, chiar făcând *negoţ* prin magazinele din Vaslui.

– În cele din urmă ați ajuns în momentul *examenului* la liceu...

– Da!...Și examenul de *admitere* la liceu a constat din *Limba şi Literatura Română* şi *Istorie*.

Nu-mi amintesc să fi fost *dificil*.

După ce m-am văzut *admisă*, am trecut la problemele administrative ale *integrării* mele pe lista bursierilor, bursă care urma să-mi *garanteze* frecventarea cursurilor. După care a urmat vizitarea internatului, a şcolii, a anexelor.

Liceul Pedagogic „Al. Vlahuță" fusese transformat din *Academie militară* în *Complex şcolar* în anul 1958.

Devenise astfel „una din cele mai vechi şcoli pedagogice din ţara, fiind inaugurat la 29 noiembrie 1870"[126].

Mă zgâiam şi eu pe cât puteam la *măiastra cazarmă* topită cu totul în sumedenia de clădiri şi săli de clasă, secretariat, contabilitate, administraţie, laboratoare de fizică, de chimie, biologie, geografie, cabinet de limbi străine, cele două săli de muzică, bibliotecă, trei săli de marmură menite manifestărilor culturale ale şcolii, cabinetul dentar...

În ultimul, dentistul a turnat *cu doldora sensibilului* în pacienţi ca mine, care aveam dinţii strâmbi. M-a pus să zâmbesc...Și s-a mirat de cât de „strâmb" mă port în acoperământul structurii mele dentare, fără însă a catadicsi cumva să purceadă *a mă înomeni* printr-o oropseală mai lămurită[127] sau să-mi recomande vreo *întremare ortodontică* mai vârtoasă.

Și din această cauză am de suferit pe toată viața...

Sunt sigură însă, pe de altă parte, că toate acestea aveau de-a face cu *resursele financiare*.

Iar finanţarea acestor *tipuri de cabinete*, după cum știm, suferea de *geruiala industrializării* și de *lipsa omenosului* din noi.

Liceul nostru pornise de la 21 de săli de clasă, 20 de săli de internat, o sală de sport, 6 săli de *instruire practică*, blocuri de locuit pentru profesori...

---

[126] A se vedea: http://www.eminescubarlad.ro/diverse/istoric.html.

[127] Printr-o durere care să producă efecte estetice.

Singură încăpere, dintre cele ale profesorilor, pe care o voi vedea aici va fi cea a profesoarei mele de *Limba Latină*. Mă invita adesea în apartamentul ei. Nu-i mai ştiu numele.

Însă am căzut *în clapca*[128] în care m-a împins această *fiinţă sensibilă*. Se dusese vestea că învăţase în facultate cu prosopul pe cap, pentru ca să se mai răcorească de la tocitul atâtor şi atâtor conjugări de verbe latine.

O aud și acum: „Treci la loc, băiatule! Quattuor[129]!...

Şi apoi se urca *pe telegarul*[130] unui zâmbet amestecat cu *umor* şi *răutate prefăcută*.

Dar îi plăcea să ne „respecte” cu note proaste, tocmai pentru că nu ne ridicam nicidecum la *nivelul* ei.

De mine se ataşase, mă trata cu ciocolată (ceea ce, pe atunci, era *un lux*), şi-mi descria adesea ce se întâmpla prin cancelarie, cu ceilalţi profesori, care încă se zvârcoleau în *găinațul tranziţiei*.

Adică între trecerea de la fostul statut al *Liceului Teoretic* către desfiinţarea *Liceului Pedagogic*, şi înfiinţarea *profilelor industriale*, guițate de ingineri, care se zvârcoleau în *bâjbâiala nepregătirii psihologice* pentru *meseria de profesor*.

Bineînţeles, eu o înţelegeam mai mult *prăpăstios*. Dar ea avea nevoie de cineva în fața căruia să-şi verse *năduful* şi *pacostele*.

Nu mai vorbesc despre *aventurile amoroase* pe care mi le încredinţa d-a-n picioarelea, sugerându-mi *drăciile* ce se puneau la cale, *ploconelile* la care se supuneau unii dintre profesori.

Rămâneam *încremenită*...Dar cel mai mult mă uimea *psihoza* la care ajunsese această fiinţă.

Cu șușoteli, cu momeli, mă bucura prezenţa ei.

Acum, dacă aş mai întâlni-o, aş încerca un *case study*[131] de cremene.

Pentru că în ea *se tânguia* latinul ciceronian[132], care alesese *săbioiul* încrâncenatului de Marx[133], care te înavuțea în ale *economicului* în dauna *sufletului* din noi.

---

[128] Cursa.
[129] În latină: [nota] *patru*.
[130] Calul.
[131] A se vedea: http://en.wikipedia.org/wiki/Case_study.
[132] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Marcus_Tullius_Cicero.
[133] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Karl_Marx.

– Și am ajuns într-un punct, doamnă Otilia, unde nu mai *intuiesc deloc* ceea ce urmează...Pentru că nu mai ştiu cât timp mai este până când dumneavoastră *veți pleca* din România...Adică, când anume ați început liceul și ce a urmat după terminarea lui?

– Da, ştiu asta!...Însă mă voi face *explicită* prin datele pe scurt pe care vi le voi da acum.

M-am născut pe 28 august 1963. Clasa I şi a II-a le-am făcut între 1969-1971. A urmat mutarea de la *Petroşani* la *Rediu* în 1971.

Între 1971-1973 mi-am făcut studiile şcolii *primare*, pe când *gimnaziul* între 1973-1977. Între 1977-1981: liceul.

Între 1981-1982 am devenit *profesor suplinitor* la Miclești, jud. Vaslui[134]. Aici am fost profesor de *Franceză* și *Română*.

Apoi a urmat *facultatea*, între 1982-1986. Am făcut *Facultatea de Litere*, secția *francezo-română*. Erau numai 20 de locuri disponibile când eu am devenit *studentă*...Am intrat a 10-a pe listă. Și mi-am menținut *poziția de mijloc* până la terminarea studiilor.

Între 1986-1989 am fost *profesor titular* în localitatea Marginea, com. Suceava, jud. Rădăuţi[135].

Între 1989-1990 am fost profesor la Liceul *Mihail Kogălniceanu*, în Vaslui, jud. Vaslui. Aici am fost doar profesor de *Limba și Literatura Română*.

Între 1990-1991 am dat *examen de admitere* la *Clasice,* la *Facultatea* din Iaşi, cât şi la *Facultatea de Teologie Ortodoxă* din Iaşi.

În 1991, pe 13 august, am plecat în Statele Unite.

Între 1991-1993 am muncit ca *infirmieră* la *Casa de bătrâni* numită *Episcopal Church Home of Minnesota*, în St. Paul, Minnesota[136].

Între 1993-1998, am studiat *RN Nursing*[137], cu *Diplomă de RN Nursing*, acumulând în acelaşi timp şi *credite* de *Germană* şi *Spaniolă*, cât şi credite de *Limbă Greacă* la *University of Minnesota*[138].

---

[134] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Micle%C8%99ti,_Vaslui.
[135] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Marginea,_Suceava.
[136] Idem: http://www.ehomesmn.org/.
[137] Idem: http://www.allnursingschools.com/nursing-careers/registered-nursing/rn-degree.
[138] Idem: http://www1.umn.edu/twincities/index.php.

La Paris, la *Institutul Saint-Serge*[139] m-am înscris în anul 2007 și acum sunt în *anul întâi*.

Pe 12 iulie 1992 mi se naştea primul copil: *Paul Michael Kloos*, pe când pe 31 decembrie 2000, al doilea copil: *Fotini Kloos*.

În 1998 am început să lucrez la *Registered Nurse* la *Greeley Health Care*, Minnesota[140]. Pentru 6 luni...după terminarea facultății de *RN Nursing* la *Century College*.

La *United Hospital*, St. Paul, Minnesota[141] am lucrat până în 2008.

Iar din 2008 până în prezent lucrez la *North Memorial Hospital*, Robbinsdale, Minnesota[142], în specialitatea *telemetrie* (monitoare cardiace) şi *medical-surgical*.

Aşa se întâmplă, de obicei, când termini facultatea pentru *asistente medicale* aici. E altfel de cum se întâmpla în România. Te angajează cel mai uşor la *un azil de bătrâni*, pentru că aceste instituţii sunt finanţate cu bani din *pensiile* şi *asigurările de sănătate* ale pacienţilor în vârstă, de obicei.

Și aceste azile plătesc un salariu minim pe economie pentru asistenții medicali.

Însă numai spitalele sunt cele care îți plătesc *un salariu decent*. Și, pentru că lucrezi în spital, ai şi șansa de a fi acoperit de *un sindicat*, care îţi asigură şi *pensie suplimentară* după un anumit nr. de ani lucraţi.

RN-ul în Statele Unite e un lucru neasemuit de frumos. Nici în Franța sau Anglia nu am întâlnit un asemenea *statut de independenţă*, o asemenea transparenţă pentru această meserie, în care ai parte de *specializare continuă* și de beneficii cât mai demne, de *prestanţă*.

Adică eşti *RN*, eşti *o doamnă*!

Pacienţii şi familiile pacienţilor se bazează pe tine din multe puncte de vedere: conştiinciozitate, preţuire a cunoştinţelor despre diagnosticul pacienţilor, devotament, legătură strânsă cu medicul şi planul său de luptă împotriva bolilor.

Îmi spunea o romancă din Paris, după ce i-am spus *cât câştigă* o asistentă la noi, că nu voi primi niciodată aşa *răsplată* de la sistemul de remuneraţie al spitalelor franţuzeşti.

---

[139] Idem: http://www.saint-serge.net/.

[140] Idem: http://www.hospital-data.com/hospitals/GREELEY-HEALTHCARE-CENTER-STILLWATER.html.

[141] Idem: http://www.unitedhospital.com/ahs/united.nsf/.

[142] Idem: http://www.northmemorial.com/jobs/.

Deci cam acesta e câmpul meu de experienţă: *profesorat* cu definitivat în franceză-română, *RN nursing*, şi *profesor suplinitor* în ţară, ca şi la *Stillwater Area High School*[143].

Am renunţat însă *la suplinire* aici din cauza că nu pot face față *familiei* şi *cerinţelor de la spital*.

Dar, ca *suplinitor* în Minnesota[144], e floare la ureche: nu trebuie să predai ca *profesorul propriu-zis*, ci doar *să respecţi un plan de bătaie* lăsat ţie în grijă de profesorul titular.

Și acum cred că sunt mult mai *explicită* în traseul vieții mele...

– Da, acum sunteți *tulburător de explicită*, doamnă Otilia...și *vă mulțumesc frumos* pentru asta! Numai că trebuie să ne întoarcem la statutul dumneavoastră de *aspirantă* la faptul de *a fi studentă*. Cum ați devenit *studentă* și ce anume *v-a marcat* în studenția dumneavoastră?

– De acord! Revin (după această *acoladă lămuritoare*) la atmosferă din liceu şi la ceea ce m-a determinat să urmez *Facultatea de Filologie*.

Nu-mi mai amintesc prea multe din *aspectul* clădirii ca atare...Mai țin minte doar, că toţi profesorii mei umblau în cete, pentru ca să facem gimnastica de dimineaţă în curtea şcolii...

Parcă văd şi-acum mulţimea de gândaci de elevi în uniforme bleumarin făcând extensiile de rigoare.

Nici nu-mi vine a crede. Parcă se desprinsese căruţa de cal când era vorba, ca pe asfaltul în carouri al acestei şcoli noi să ne facem *gimnastica de dimineaţă* în modul cel mai necazuistic posibil!

Fusese aceasta *o reminiscenţă* a îndemânării lor *militare* de dinainte ori *credinţa ceauşistă* că numai *nervii de „oţel” ar putea sluji ţării*?

De necrezut!...

Mă mir că n-am făcut gaură-n asfalt cu asemenea *aplecări* de cal beteag!

---

[143] Idem: http://highschool.stillwater.k12.mn.us/.
[144] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Minnesota.

Da, o fi fost *de folos* şi exerciţiul ăsta. Acuma treadmill-ul[145] meu stă *mai degeaba* la subsol. Mi s-a risipit de mult urgia aceea *înfometată* a muşchilor, care-şi săgetau fierturica în gândul răzleţ al *dirijorului de concert*, care era *Tzatzan*. Aşa cred că-l chema pe directorul nostru...

Deci: clădire impunătoare, săli mari, să le tot ţii pizmă. Totul făcut în speranţa izbânzii noastre. Culoarea maroniu-ruginie era mai în toate.

Pârdalnicul[146] de negru din cele două săli de marmură, cenuşiul din răpciugoasele spălătorii ale internatului...

Cine ştie câţi buboşi ca noi nu trecuseră pe-acolo, câţi jigăriţi sau năzuroşi soldaţi nu trecuseră prin hrubele întunecoase şi lunecoase ale spălătoriilor.

Numai Paul Goma[147] ce mai ştie *să descrie* în *Patimile de la Piteşti*[148] felurimea de *meşteşugire sufletească* în care noi, românii, îi *nenoroceam* pe ceilalţi români, care, de altfel, sunt *neamul nostru*...

Îmi amintesc *destul de limpede* cele două săli de marmură. Erau situate cam *la mijlocul* complexului liceal.

Aveau etaj...

Și ele mi-au fost *decorul preferat* al minţii mele de adolescentă.

Alegeam momentul cel mai potrivit, după ce-mi terminam *orele de pedagogie*, (care erau *orele de pregătire a lecţiilor* de a două zi. Eram supravegheaţi de pedagogi, care nu ştiu ce fel de *pregătire* aveau, dar nu ştiau cine ştie ce *psihologie*. Doar ne deșucheau cu vuietul lor oratorico-autoritar de *gheară* şi *ciubotă rusească*) şi hoinăream prin aceste săli în voie...

Coboram scările, urcam scările, mă năpusteam în cele mai ascunse şi mai asmuţite[149] unghere ale clădirilor şi anexelor acestor săli şi mă luăm la gânduri: Cât de *măreţe* sunt uşile sălilor! Ce *frumuseţe* de Făt-Frumos mai-mai că ațâța razmerița[150] ca să-mi ceară mâna[151]...Că odată şi-odată acest Făt-Frumos va zdrobi capetele de balauri ce-aduc

---

[145] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Treadmill.
[146] Nenorocitul.
[147] Blogul său: http://www.paulgoma.com/.
[148] Cartea sa poate fi downloadată de aici: http://www.paulgoma.com/patimile-dupa-pitesti/.
[149] *Incitante colțuri* ale clădirii.
[150] Fapta necugetată de a începe un război...pentru...
[151] Ca să mă ceară în căsătorie...

urgie, aici, pe la ferestrele complexului liceal, la copt de seară[152]...

Pasămite aceste *vise* erau megieșul realităţii mele[153] celei mai năzdrăvane.

Visam *în voie*...Zdrobitor *de sincer* şi *de fără de teamă*. Mi-amintesc acele momente din pricină că, după ce terminam de învăţat (stam în clasă chiar şi după programul *de studiu* obişnuit), mă lăsam pradă[154] acestei *rugăciuni* pe care nici nu ştiam că e *rugăciune*.

Pentru că ea era doar *dorinţa sfâșietoare* a unui suflet ce-şi îngâna din dor, dintr-un dor oricât de *îndepărtat* sau oricât de *orbecăit*[155] ar fi fost acest *dor*...

Nu ştiam nimic din *presiunile* la care era supus *poporul meu* de ceasul morţii...

Simţeam doar că *o anumită herghelie de hăndrălăi*[156], străini de *portul* şi de *limba mea* îşi înfigeau colţii lor în profa de Istorie (cred că *Diaconu* se numea), care numai *dosădit* ne vorbea, pe *ascun*s, abia prinzând inimă[157] să ne *înveţe ceva* despre Cuza[158], Mihai Viteazul[159], Ştefan cel Mare[160].

Nu mai ştiu cum se intitula *Istoria* pe care o preda... Dar ştiu că vorba îi curgea ca mierea.

Numai că i se impunea să vorbească despre „epoca de aur”, şi eu nu pricepeam *mare lucru*. După cum nici în facultate nu înţelegeam ce fel de *istorie* şi *materie obligatorie* ni se poate preda la catedră.

Am să mă uit pe *Diploma de Absolvire*, căci am notele toate, acolo...Și toate *titlurile* obiectelor predate sunt scrise pe acea *Foaie Matricolă*.

Foaia Matricolă apărea scrisă, bătută la maşină de către secretarele de la *Facultatea de Filologie*. Mi-amintesc exact atmosfera: ele erau cele care *ştiau toate* amănuntele, şedinţele, trebile decanului, chestii despre burse, şedinţe, schimbări de catedra, plângeri tembele[161], etc.

---

[152] În amurgul serii.
[153] Autentica *intimitate* a realității mele...Ceea ce eu trăiam *cel mai profund*.
[154] În voia...
[155] Neclar.
[156] De câini feroce.
[157] Îndrăznind.
[158] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Alexandru_Ioan_Cuza.
[159] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Mihai_Viteazul.
[160] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/%C8%98tefan_cel_Mare.
[161] Plângeri *fără rost*.

Deci, ca să rămîn tot la cadru, pe acele *scări* ale *sălilor de marmură* se va întâmpla ca eu să fac parte dintr-un show, în care se dansa după melodiile lui Bob Dylan[162].

Show-ul era produs de prof-ul meu de Engleză. Nu-i mai ştiu numele. Eram îndrăgostită de el pe atunci. Numai că profa de Franceză, Cezarina Popa îl ura. Motivul? Că era *prea gras* şi *de-un vătrai prea legănat*[163].

Bineînţeles, asta mă făcea *să râd* în sinea mea şi-mi notam în *jurnalul meu* (cred că am şi azi acest *jurnal*) texte luate din cântecele lui Bob Dylan, care făceau vâlvă pe atunci[164].

La acest spectacol am apărut îmbrăcată în costum de cow-boy[165]. Interesant e faptul, că peste ani şi ani de zile voi ajunge să trăiesc în inima ţării cu cow-boys[166], numai că nici la TV nu mă mai uit acum, darămite să mai vizionez din filmele lor...

Mai erau vestiarele în care *ne înţepeneam* fripturile de-acasă şi lecitina[167] de ţinut minte, paturile de cazarmă, din fier, cu *saltele simbol* în care eu citeam şi studiam de zor cursuri de *Limba Franceză*, duşurile ca de cazarmă[168] (care arătau aproape la fel cu cele din facultate, adică încă de pe vremea când eram forţaţi să intrăm, în calitate de *studenţi*, la cursul de *locotenent în rezervă*), fără cadă, fără nimic...

Apoi sala de mese, de bonurile căreia mă lipseam adesea ca să-mi pot cumpără *o carte* sau *o haină de care aveam nevoie.*

Mi-amintesc şi de *zilele de practică* la cantină[169], în care musai[170] trebuia să ajutăm bucătarul-şef la pregătirea meselor pe ziua respectivă. Făceam şmotru[171] de dimineaţă până-n amurg, fără să fim plătiţi, fără nimic...

Trotuarele din jur...din care nu lipsea, adesea, ploaia cu soare, împrejurimile cu arbori şi ienuperi, livezile,

---

[162] A se vedea: http://en.wikipedia.org/wiki/Bob_Dylan.
[163] *Prea sensibil* de felul său.
[164] Care erau *în vogă*. Era muzica *momentului*.
[165] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Cowboy.
[166] Adică *în America*.
[167] Cine *studia*, adică cine lua examenele pe bune, învățând și nu cine trecea cu *mica șpagă* către profesori...avea nevoie de *pastile pentru întărirea memoriei*. *Lecitina* e pentru memorie și nu numai. A se vedea: http://revistaplafar.ro/vitamine--minerale/1081/lecitina-buna-la-toate-nu-doar-pentru-memorie.html.
[168] Unul lângă altul, cu sau fără *separație* între ele, ceea ce presupunea faptul, că toți cei care se spălau se vedeau unii pe alții...fără nicio intimitate.
[169] Ajutor, pe gratis, din partea elevilor, pentru bucătarii cantinei, care după ce că erau *plătiți*...mai luau acasă și din *mâncarea elevilor*.
[170] În mod *obligat*.
[171] De toate în bucătărie...

intrările şi ieşirile, sălile de *limbi străine* în care eu mă strecuram chiar şi seara, târziu, învăţând din cursuri vechi, de *Limbă Franceză*, pe care mi le înmânase o altă profesoară de Franceză.

Nu Cezarina Popa, ci o alta!...Cea dintâi a ajuns să se sinucidă. Din cauza unui amor atroce, fatidic.

O vizitasem pe aceasta de mai multe ori. Trebuia să-i returnez din *volumașele* pe care le împrumutam de la ea.

Mi-am dat atunci seama *ce înseamnă* să dai curs *vâltorii sufleteşti* apăsând pe o clapă falsă de pian. Adică, dom'le, *iubeşti, iubeşti*, dar *ca să-ți iei viața* din cauza că nu ți se răspunde *la fel* iubirii tale, asta nu puteam concepe. Nu mă puteam lăsa condusă spre asemenea fapte extreme.

Dacă ar trebui să vorbesc despre *ritmul nostru de lucru*, poate că n-ar trebui să uit *fețele* colegilor mei de liceu.

Fiecare din noi *ne scăldam* în meteahna noastră sau între *folosul genetic*, îngăduit prin părinţi şi *ambianţa socială*.

Cu Mariana Gaer, colega mea *de bancă* şi *de dormitor*, evreică până-n dinţi, m-am *tocmit*[172] la *o prietenie frumoasă*.

Era şi ea din Vaslui. Taţii noştri aşa se cunoscuseră. Și de-atunci ne-am înţeles *de minune*. Era talentată la *Română*. Însă pentru *noduri mai de-adâncime*[173] tot la mine dădea ghes[174] profesorul de Limba şi Literatura Romană, Mihai Miță. Ne iubea pe amîndouă. Dar *credincioşia*, *perseverenţa* şi *loialitatea* pentru *cuvântul românesc scris* tot la mine le-a găsit.

Ştiu că locuia *în vale* de liceu. M-a invitat acasă la dumnealui. Avea o bibliotecă enormă...şi mă împrumuta mereu cu câte-o *monografie* de-a lui Goga[175], Arghezi[176], etc.

L-am iubit mult pe domnul Miță. Mi-a căluzit paşii în studiul limbii mele, apoi al literaturii universale. M-a *rostit* pe poteca *interpretării* textului literar. Și *tezele* pe care le dam la *Limba şi Literatura Română* erau *cele mai exigente* dar şi *cele mai plăcute*.

---

[172] Ne-am *promis reciproc* să fim *prietene*.
[173] Pentru *explicații lingvistice profunde*.
[174] Tot pe mine *mă solicita*.
[175] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Octavian_Goga.
[176] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Tudor_Arghezi.

Mă treceau toate sudorile dacă nu îmi învăţam lecţia pentru a două zi. Ştiam, cu siguranţă, că mă păşteau scorpiile necurate de-l *necinsteam*[177] pe acest profesor. *Pieream* fără dumnealui.

Acum e mort...A murit de mult.

Mi-a fost şi diriginte în toţi acei 4 ani de liceu. Nu era deloc *o lichea* şi *îi păsa* de cei care *se interesau* de obiectul de studiu pe care el îl preda.

Dumnezeu să-l *odihnească* în pace!

Era un pedagog emerit. Ceilalţi colegi fugeau de domnia-sa. Îi înspăimânta.

N-o pot uită pe Viorica Sârbu, o fetiţă cu cosițe lungi, altă colegă de bancă, care mă alimenta în fiecare pauză, după orele 9 dimineaţa, cu câte un sandviş pe măsura mea.

Era mai plapândă...Însă, mai apoi, ştiu că s-a ales cu *o poporime de copchilași*[178] pe capul ei după terminarea liceului.

Viorica Mihoc mă ajuta la *Matematică*. Învăţam împreună.

Domnul profesor Aursulesei ne venise de hac la toţi. Era Doctor în Matematici. Nu ştia *să explice* problemele la nivelul nostru şi noi *ispăşeam* păcatul greu *al ignoranţei*.

Viorica Mihoc era *foarte muncitoare* şi o vedeam *mai mereu trudind*. M-am întâlnit cu ea peste ani. Cred că a devenit *casieriţă* la Gara din Vaslui.

Iulia, fata cea mai *elegantă* şi *mai frumoasă* din clasă, *îi osândea* pe toţi băieţii cu *trăsnetul* amorului orb[179]. Nu era băiat la discotecă sau în celelalte clase care *să n-o curteze*.

Cap pe umeri[180] n-avea cine ştie ce. Însă făcea parte dintr-o *familie înstărită*.

Era, recunosc, de-o *frumuseţe răpitoare*. Cred că dacă ar fi *adăstat* în liceul acela ani de zile, acolo le-ar fi putrezit oasele tuturor baieţanilor de la noi: în chinul *de duioşia* ei.

Liliana Nica, prietena mea de ani îndelungaţi de zile, era în *clasă de învăţători*. O vizităm adesea în clasa ei. O ajutam la fraza românească *arborescentă*, cu propoziţiile ei *principale* şi *subordonate*, fapt pentru care mă admirau mult

---

177 Dacă *îl făceam* de ruşine...prin faptul că *nu îmi pregăteam* lecţiile. Acum e tocmai invers: elevii sau studenţii *vor să își bată joc* de profesorul bun, exigent, extraordinar...şi nu *să îi arate preţuire*.

178 A născut un număr mare de copii.

179 Îi făcea pe băieţi *să se îndrăgostească nebunește* de ea.

180 Nu era *prea inteligentă*.

colegii ei. Poate pentru motivul că *mă lăuda* ea lor. Nu ştiu pentru ce anume...

Însă ei i se părea că cine ştie ce *şoimulean de om* s-ar prăsi în mine[181]...

Am fost *prietene apropiate* până la venirea mea în State, în 1991. A făcut, mai târziu, *ASE*[182]-ul la *fără frecvenţă* şi lucra, în ultimul timp, la telefoane, în Vaslui.

Avea părul roşcat şi ochii albaştri. Fusese acea fiinţă care se rupsese *de rural* ca să poată *răzbi* baierele[183] citadine[184].

Ceilalţi băieţi din clasă erau oleacă[185] mai *şterşi*. Erau pârguiți în *ale lor*, în independenţa lor, fiind încă *în căutarea identităţii* lor.

Mă respectau pentru munca pe care o depuneam zi de zi şi nu-mi purtau *pică* pentru nimic.

Cu băieţii *m-am înţeles mereu*, căci nu spuneau *nici pis*[186] când era vorba *să răspund* la *întrebări-cheie* în clasă.

Era treaba: *Palici încoace*, *Palici încolo*...

Mi-amintesc de Liviu: un adolescent lung cât o prăjină, trecut prin ciur şi prin dârmon[187], după care murea[188] o colegă din clasă. Murea[189] şi pace!

Cred că l-a târît până la urmă în *furnicarul* sexualităţii...

Şi acest băiat *nutrea* pentru mine *un respect* şi *o admiraţie de neclintit*. Şi nu ştiu de ce.

Nu-l forţam la nimic. Nu-l sileam la nicio lămurire.

Denisa era *putred de bogată*[190]. Nu se putea ţine de şcoală cine ştie ce pentru că avea mereu *probleme sentimentale*.

Nu învăţase în familia ei *aristocrată* că toate în viaţă au de fapt șartul[191] lor, şi că giuvaerul clasei de vârf *sfârşeşte în moarte* ...

Mi-era *milă* de ea, dar şi *teamă*.

---

[181] Ei i se părea că aș fi *un om înalt la minte*.
[182] Academia de Studii Economice.
[183] *Ițele încurcate* ale vieții de la oraș.
[184] Să depășească *bariera* dintre sat și oraș, pentru *a putea trăi* și *a fi angajată* la oraș.
[185] Puțin.
[186] Nu mă ironizau, nu spuneau nimic, nu suflau o vorbă împotriva mea...
[187] *Cu multă experiență* în ceea ce privește *relațiile* cu fetele.
[188] Era îndrăgostită rău de tot...
[189] De dragul lui...
[190] Foarte bogată.
[191] Momentul lor...A se vedea: http://dexonline.ro/definitie/%C8%99art.

Deci cam aceasta era *atmosfera* liceului meu.

Deşteptarea, micul dejun, ore, vizitele tatălui meu la cămin ca să vadă *cum mă descurc*, pedagogie, pregătire intensă a orelor de a două zi, mersul în oraş când era sfârşit de săptămână, câte o luna pe an la muncă *practică/ patriotică*, la cules de struguri...

Am uitat *în ce localitate* ne trimiteau ăştia...Dar veneau şi *profii* cu noi, şi ne asmuţeau cum că, cu cât mai multe *găleţi* umplem, cu atât mai bine *va fi* de noi.

Viață la internat, vizite la profesorii mei preferaţi...

La doamna Cezarina Popa mergeam pentru *pregătire pentru facultate*. N-aveam *cu ce* plăti lecţiile. Dar doamna *s-a oferit* să mă ajute...

Era o doamnă *aleasă*, înaltă...Şi nu *putea a mucegai* lângă mine[192], atunci când îl iubeam pe Marcel Proust[193] şi *În căutarea timpului pierdut*[194].

În ultimul an de liceu m-am concentrat substanţial pe pregătirea mea de *a da la facultate*. Știam din clasa a cincia că voi face *Franceză-Română*.

La liceu, pe când mi se preda, încercam să-mi iau notiţe *direct în limba franceză*, să traduc frazele, propoziţiile, enunţurile profilor, în franceză.

Şi taticul meu *m-a îndemnat mereu* să fac *ceea ce-mi place* în viaţă. M-am băgat *argat* la sfatul lui[195], şi nu mi-a părut niciodată rău că *l-am urmat*, deşi adesea mi se părea că *mă pisează* până la refuz cu sfaturile lui.

Examenul de *admitere la facultate* însă îmi eşuează în anul 1981.

Toate studiile mele *încordate*, calea *lungă* şi *îndepărtată* a pregătirii mele anevoioase, până ce-mi pârâiau oasele, s-a terminat în ghiorțul[196] eşecului.

Nu mai reţin prin ce mi-a trecut sufletul atunci. Poate că prin veninul multor stări *cătrănite* şi *mohorâte*.

Însă nu mi-am *astâmpărat* inima decât *prin nădejde*, prin gândul că *va fi bine pe viitor*...

---

[192] Mă înțelegea...îmi înțelegea sufletul...și nu părea o femeie în vârstă *ruptă* de realitate.

[193] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Marcel_Proust.

[194] Colecția sa celebră de romane: http://en.wikipedia.org/wiki/%C3%80_la_recherche_du_temps_perdu.

[195] I-am ascultat sfatul...

[196] În gol la stomac...din cauza durerii că am pierdut examenul...

Din anul 1981 până la sfârşitul anului şcolar 1982 am *suplinit* ca profesor de *Limba Romană* şi *Limba Franceză* în satul Miclești, jud. Vaslui.

Era *satul natal* al prietenei mele Liliana Nica. Am mers pur şi simplu la *Inspectoratul Judeţean* din Vaslui, am făcut cerere şi ăia mi-au aprobat cererea și m-au trimis la Miclești.

Aici mă înfurcesc[197] în căile învățământului de la sat, îmi împlinesc slujba pe cât pot eu de bine, şi-mi strâng un bănuţ că să pot să-mi plătesc *meditaţii* la un profesor din Iaşi al cărui nume nu mi-l mai amintesc acum.

Avea experienţă de ani de zile în aşa ceva, şi-mi fusese *recomandat* de tăticu prin nu ştiu ce rudă *Palici* de la Bârlad, care-i cunoştea faima.

În Miclești reuşesc barim *să mă uluiesc* de imaginea *săteanului român* ai anilor '80 din România.

În anul 1982 mi-am aflat numele pe *lista de admitere* şi m-am buimăcit de bucurie.

Intru astfel la facultate. Era dorinţă mea *dintotdeauna*.

Mă simțeam ca şi cum cineva mi-ar fi dat să-mbuc[198] bucate-alese şi-o bărdacă de apă de izvor[199] ca să beau.

Mi-amintesc *ziua înscrierii*. Era tăticu cu mine. *Participa* şi el la bucuria mea.

În concluzie: stilul profesorului Măcăreanu mă dusese drept *pe ciripia reuşitei*[200]. Nu dăduse greş!

Domnul să-i călăuzească inima, pentru că *îi datorez* mult pentru *pregătirea* în limba franceză!

Pentru *Limba Română* învăţasem de una singură. Unde? În tăcerea holdei de grâu din Miclești...pe când căram apă de la fântâna gazdei la care stăteam...pe când făceam *cele de trebuinţă* pe lângă casă.

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza"[201] din Iași, după cum spune sursa pe care am citat-o, este *cea mai veche instituţie de învăţământ* din România, inaugurată în anul 1860, având acum peste 38. 000 de studenți, 800 de profesori, colaborând cu peste alte 250 de universităţi, axându-se pe *pregătirea în sine a studentului*.

---

[197] A se vedea: http://dexonline.ro/definitie/%C3%AEnfurci.
[198] Să mănânc...
[199] O ulcică de pământ plină cu apă...
[200] Pe *sfoara* reușitei...
[201] A se vedea: http://www.uaic.ro/uaic/bin/download/University/Documente/carta.pdf

Mi-e *tare dor* de timpurile acelea. Cazarea îmi era la internat. Chiar lângă *Biblioteca de Ştiinţe Sociale*. Era vorba de *clădirea 5* pe atunci...

Mai în jos de *Universitate* era *Biblioteca Mihail Eminescu*[202], cu scările sale *boltite în îngust* şi cu scârțâitul paşilor *fremătând* pe podea.

Nu ştiam nimic despre *ce diamante* poţi afla în *colivia* vieţii de student.

Doar mă lăsam dusă de *freneticul ritm* al cursurilor de *Limba şi Literatura Română Veche*, de *Limba şi Literatura Franceză*, de cursurile de *Fonetică* din *Laboratorul de limbi*, de *Limba Latină*, de *Analiză pe text*, *Poezie*, *Istoria limbii*...

Era *o lume de vis*. Pentru că astfel mă puteam *exprima*, îmi spuneam dorul *pe şleau*.

Stăteam ca pe ghimpi să ştiu *ce consoane lichide* din Charles Baudelaire[203] ar putea *înveseli* curgerea *urâtului* în *frumos* şi ce *măreţii* şi *desăvârșiri* poţi afla în Victor Hugo[204] şi în versul său ce-nveselește, ce *filosofi* şi ce *morfeme*[205] pot schimba din mersul lumii.

Intrarea însă a Părintelui Irineu Curtescu, unchiul meu, ca *frate de mănăstire* în *Mănăstirea Sihăstria*[206], m-a determinat să nu fiu *nesimţitoare* la ceea ce se întâmpla şi-n sufletul *altor persoane* din familia mea.

În 1982 el intră la Sihla[207] mai întâi, sub ascultarea Părintelui Paisie Olaru[208] şi a Părintelui Ilie Cleopa[209].

– Ați evocat oameni *dragi*, oameni care *v-au clădit* sau *v-au stat aproape*, am înțeles căutările profunde și vicisitudinile vieții dumneavoastră în România, v-am văzut ca elevă, ca studentă...Și ne-ați explicat totul cu *o duioșie*...și *o tandrețe* speciale...

Cum a fost *reintrarea* dumneavoastră în ritmul profesoratului? Și, totodată, cum ați ajuns să vă decideți pentru *plecarea* în America?

---

[202] Idem: http://www.bcu-iasi.ro/.
[203] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Charles_Baudelaire.
[204] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Victor_Hugo.
[205] Idem: http://dexonline.ro/definitie/morfem.
[206] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/M%C4%83n%C4%83stirea_Sih%C4%83stria.
[207] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/M%C4%83n%C4%83stirea_Sihla.
[208] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Paisie_Olaru.
[209] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Cleopa_Ilie.

– Vreau totuși să mai rămân puțin la perioada studenției și la alte câteva detalii personale...Cred că am fost *o ființă fericită* atunci. Știam că trebuie *să mă concentrez* pe învățat, şi asta şi făceam. Astfel am dat *exemplu* şi celorlalţi fraţi ai mei.

Magdalena nu a făcut facultate...

Dar Mariana a terminat *Matematica* la Iaşi, Mihaela *Chimie-Fizică* tot la Iaşi, Fernando *ISE*-ul, tot la Iaşi, Diana a încercat *Filologia* dar n-a reuşit și până la urmă a terminat facultatea de *Arhivistică* în Bucureşti.

Numai Magdalena şi Livia dintre frații mei nu au făcut facultate.

Livia e surdo-mută din pricina unei greşeli de *doză de medicament*, care a fost făcut *prea devreme*, la *Policlinica* din Vaslui.

Liviu, fratele ei geamăn, vorbea normal. Nu pot verifica acum ceea ce s-a întâmplat. Dar ar fi bine de ştiut *ce* şi *cum*.

Eu n-am făcut *Liceul Sanitar* în ţară și habar n-am cât de *exigenţi* sunt profii cu disciplinele de învăţământ. Dar se pare că se fac *multe greşeli* în această meserie. La fel se întâmplă şi în Statele Unite.

Numai că aici se face *Facultate* pentru aşa ceva şi *examenul de stat*, ca de alfel şi *cursurile* din timpul facultăţii sunt *îngrozitor de dificile*.

De asta *se plâng* nu numai cei ca mine, care-au emigrat dintr-un *loc* în *altul*, ci şi *absolvente* şi *absolvenţi* născuţi aici.

Examenele sunt făcute în aşa fel încât *să pice* cât mai mulţi. Se face *o triere de cotoroanţă*[210], de parcă toţi s-ar înţelege dinainte *cum să ne pună piedici*.

Magdalena e căsătorită şi locuieşte în Bucureşti acum, şi are o familie numeroasă.

Și acum încep să vorbesc despre perioada de după facultate...

În iulie 1986 am fost repartizată ca *profesor titular* de *Limba Română* şi *Limba Franceză* în comuna *Marginea*, jud. Suceava, la *Şcoală Generală nr. 3*.

Nu se putea face nimic...

Mi-amintesc cum doamna profesoară Elvira Sorohan[211], profesoară de *Limba şi Literatură Română*

---

[210] Una drastică.
[211] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Elvira_Sorohan.

Veche, încerca să mă liniştească spunându-mi că *Marginea* e *un loc bun* pentr-un profesor.

Sunt sigură de faptul, că locurile erau *deja repartizate* pentru numele de pe listele lor *secrete*, căci altfel nu se poate explica de ce Dana Alexandrescu, o colegă de-a mea de la facultate, cu medie foarte apropiată de a mea, şi chiar prietenă de-a mea, a reușit să primească loc ca *asistentă* la Universitate, în Iaşi (locuia acolo cu părinţii) şi eu m-am învrednicit de *pecinginea depărtării*.

La fel mi se va întâmpla şi în 1990, când am dat *concurs* pentru *obţinerea unui post* în oraşul Vaslui: a primit postul din Vaslui exact *persoana dinaintea mea*, care avea însă o notă *mai mică* decât mine.

După cum știm, în România se obţine postul nu de către *cel care merită* ci de către *cel cu spagă*.

Pe atunci eu nu ştiam *mai nimic* din toate astea...dar cam așa arată *isprăvile* celor din *tevatura* ministerelor din ţara.

Pentru că am intrat în arhiva emisiunilor[212] doamnei Eugenia Vodă[213], pe care Sfinția voastră mi-ați recomandat-o, vă dau un exemplu *comic* și *concret* de aici despre *demonul* din ciracii[214] învăţământului[215].

Ileana Malancioiu[216] ceruse la un examen *o ciornă*, şi profesorul i-a înmânat, din greșeală, o fițuică cu răspunsurile (!!!) la întrebările examenului...

Acestea sunt lucrurile *de după* facultate.

A trebuit să predau, nu aveam încotro, în comuna Marginea, județul Suceava[217].

Într-un anume fel nu era *niciun bai* încadrarea mea aici. Eram obişnuită cu plecatul de acasă. Stătusem la internat în liceu, tot la internat și la facultate...Și acum trebuia să-i dau *tot înainte*, de una singură, pe meleagurile bucovinene, pe care nu le văzusem vreodată.

Însă, din acest motiv, am reuşit să cunosc Mănăstirile Putna[218], Suceviţa[219], Moldoviţa[220], Arbore[221], Voroneţ[222], Dragomirna[223]...

---

[212] Idem: http://www.eugeniavoda.ro/ro/emisiuni/.
[213] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Eugenia_Vod%C4%83.
[214] Servilii.
[215] A se vedea: http://www.eugeniavoda.ro/ro/emisiuni/litere-si-filosofie/ileana-malancioiu.
[216] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Ileana_M%C4%83l%C4%83ncioiu.
[217] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Marginea.
[218] Idem: http://www.putna.ro/.

În ultima a intrat măicuţă, prin 1985, o bună prietenă de-a mea, *Doiniţa*. Cred că încă mai este acolo. Mi-era tare drag de ea.

Împreună cu câteva prietene de la internatul *Bucium*, din Iaşi, am reuşit să facem turul, cu trenul, a majorităţii mănăstirilor din ţară.

Veronica este preoteasă acum. Și multe altele de care nu mai ştiu nimic.

Am ajuns și la *Mănăstirea Slatina*[224], unde a fost *stareț* mulţi ani Părintele Ilie Cleopa înainte de-a fi *duhovnic* la *Mănăstirea Sihăstria*.

La *Şcoala generală* nr. 3 din *Marginea*, spre bucuria mea, m-am acomodat *foarte uşor* cu colegii de muncă.

Stăteam în gazdă la o familie, care era *chiar lângă* şcoală, încât directorul şcolii nu prididea[225] să mă strige de la fereastra bojdeucii[226] în care locuiam, atunci când pretindeau că e *vreo şedinţă*[227] la care *lipseam*.

Se ţineau pe atunci şedinţe, după cum știți, al căror nume le-am făcut *uitate* după revoluție...

Și, ca și în facultate, când luam *în derâdere* antrenamentul cazon, la care erau supuse studentele, mă făceam că *nu sunt acasă*.

Copiii îmi erau *dragi*. Predam *Gramatica Limbii Române* cu o plăcere de basm, cu o curgere a frazei din mine pe care *n-o bănuisem* până atunci.

Când a venit inspectorul în vizită, cu ocazia definitivatului meu, motiv pentru care am avut *oră deschisă,* mi-a dat *brio* la *Română*[228], căci se vedea de la o poștă că-mi place *să predau* copiilor.

Mai puţin însă la *Franceză*...Inspectoarea a strâmbat din nas, nu mai ştiu cum *m-a calificat*, am trecut hopul dar examenul n-a fost *atât de reuşit* ca la Limba Română.

---

219 Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/M%C4%83n%C4%83stirea_Sucevi%C8%9Ba.
220 Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/M%C4%83n%C4%83stirea_Moldovi%C8%9Ba.
221 Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Biserica_Arbore.
222 Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/M%C4%83n%C4%83stirea_Vorone%C8%9B.
223 Idem: http://www.dragomirna.ro/.
224 Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/M%C4%83n%C4%83stirea_Slatina.
225 Nu *rezista* să nu mă strige...
226 A se vedea: http://dexonline.ro/definitie/bojdeuc%C4%83.
227 Ședință *profesorală*...care era mai adesea *de partid*...în care se spuneau lucruri care *nu interesau* pe nimeni.
228 Mi-a dat definitivatul *cu multă bucurie*.

Mai târziu, când în 1989, după revoluţie, am plecat din *Marginea*, profesorii şi învăţătorii *mai răsăriți*[229] (nu şi cei care erau *geloşi* pe titulatura mea) mi-au regretat plecarea din cauza copiilor pe care i-am lăsat de năpastă[230].

Cred că am avut şi câteva ore de *Engleză*, pentru completarea catedrei, dar pe atunci eram la faza de început a cunoaşterii limbii. Motiv pentru care, adesea, o rugam pe o prietenă a mea, Adriana Grosu, să mă înveţe *engleză* iar ea pretindea mai mereu că *nu are timp*...

Cum *am ajuns* în America? Prin *rătăcirea gândului*, cum altfel?

Revoluţia din 1989 mi-a urcat în cap *ciuma* gândurilor despre *libertate*. De aceea am lăsat în urmă lecturile din Manon Lescaut[231] şi *budoarul* grijilor ei de zi cu zi. Totodată: privirile *nelăptoase* şi *neîncercarea* dorinţei din adolescență.

Negura neastâmpărului...

În anul 1990 m-am *strămutat* din nou în casa părinţilor mei din Vaslui. Dădeam *meditaţii* la *Limba Română*, mă pregăteam pentru *examenul de admitere* la *Clasicele* din Iaşi, concomitent cu cel de la *Facultatea de Teologie* din acelaşi oraş.

Însă admiterea la Teologie am dat-o până la urmă la Bucureşti.

Nu mai ştiu cine ne-a *supravegheat* la examenul de admitere. Dar mă pregătisem la *Dogmatică* doar din *Dogmatica*[232] Pr. Prof. Dumitru Stăniloae.

M-aş fi bucurat mult acum să ştiu, că acele lucrări scrise *au fost păstrate*. Însă sunt sigură că-s *maculatură*, piroteală[233] de gunoi[234]...

Dar eu *reproduceam întocmai* ceea ce cuvânta Părintele în *tratatul său teologic*. Parcă văd şi acum faptul cum *rândurile candidaţilor* din sală se tot *răreau*, pe când eu îmi *tot frângeam* încheietura mâinii cu ceea ce-mi intrase-n memoria *curgerii gândului* din Stăniloae.

---

[229] *Capabili* de profesorat și *conștienți* de *valoarea umană* a colegilor lor.

[230] Fără *o direcție* în viață. Pentru că profesoratul nu înseamnă numai *să predai*...ci, mai degrabă, *să educi*, să determini prin exemplul tău *la studiu* și la *a fi oameni de caracter* pe elevii sau studenții tăi.

[231] A se vedea: http://en.wikipedia.org/wiki/Manon_Lescaut.

[232] Pentru download: http://calindragan.wordpress.com/2010/01/18/prof-dumitru-staniloae-dogmatica-vol-1-2-%c8%99i-3/.

[233] A se vedea: http://dexonline.ro/definitie/piroteal%C4%83.

[234] Au *adormit*...*și-au găsit sfârșitul* la gunoi.

N-am luat la examen decât *nota nouă*. Nu ştiu dacă din pricina *stilului staniloescian* ori din cauza că *nu-l înghiţeau* cei din *comitetul de corectură*.

Dar mi-amintesc cu precizie, cum Maica Stareţă de la Agapia[235] (a murit acum, Dumnezeu s-o ierte! Era stareţă pe când sora mea, Mihaela, era *soră de Mănăstire* acolo) râdea de mine că nu sunt *de nota zece*.

Dar aşa *mă hrăneam* eu din Stăniloae, pe brânci, zi şi noapte, făcând conspecte peste conspecte, ca *merinde* pentru *examenul de admitere*.

Pentru examenul de la *Clasice* am făcut pregătire cu doamna profesoară Mihaela Paraschiv[236]. Aceasta se consulta la traducerea textelor din *De bello gallico*[237] cu doamna Ana Cojan.

La Iaşi venise, în acelaşi timp cu mine, dacă nu mai înainte chiar, transferat de la Mănăstirea Putna, Părintele Constantin Chirilă[238].

Cred că o perioadă a slujit la *Catedrala Mitropoliei* din Iaşi[239], pentru ca, mai apoi, să fie stabilit ca *preot slujitor* la *Mănăstirea Sfinţii Trei Ierarhi* din Iaşi[240], Biserică aflată lângă *Mitropolie*. Pe atunci era Mitropolit al Iaşului ÎPS Daniel Ciobotea[241].

Acestui Părinte, Părintelui Constantin Chirilă îi *datorez imens* (cum de altfel şi prietenei mele, Prof. Adriana Grosu), încă de pe când era *stareț* la Mănăstirea Putna Arhim. Iachint Unciuleac[242], adică îi datorez *introducerea* mea în lecturile din Costa de Beauregard[243], Vladimir Lossky[244], Paulescu[245], Stăniloae[246], N. Berdiaev[247], Paul

---

[235] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/M%C4%83n%C4%83stirea_Agapia.
[236] Idem: https://consilr.info.uaic.ro/~mld/monumenta/mihaela_paraschiv.html.
[237] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Commentarii_de_Bello_Gallico.
[238] Idem: http://www.ziarullumina.ro/articole;833;1;20272;0;Criticam-bland-dar-foarte-ferm-sistemul-comunist.html.
[239] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Catedrala_Mitropolitan%C4%83_din_Ia%C8%99i.
[240] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/M%C4%83n%C4%83stirea_Sfin%C8%9Bii_Trei_Ierarhi_din_Ia%C8%99i.
[241] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Patriarhul_Daniel.
[242] Idem: http://www.crestinortodox.ro/sfaturi-duhovnicesti/sfaturi-duhovnicesti-arhimandritul-iachint-unciuleac-68464.html.
[243] Articole ale sale: http://www.apostolia.eu/autori/95/pr--marc-antoine-costa-de-beauregard.
[244] A se vedea: http://orthodoxwiki.org/Vladimir_Lossky.
[245] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Nicolae_Paulescu.
[246] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Dumitru_St%C4%83niloae.
[247] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Nikolai_Berdyaev.

Evdokimov[248], Alexandre Men[249], J. Meyendorff[250], Un Moine de L'Eglise de L'Orient: Lev Gillet [251], Alphonse Goettmann[252], A. Schmemann[253], K. Ware[254], A. Bloom[255], Placide Deseille[256], Sophrony Sacharov[257], Maria Skobtsov[258], Elisabeth Behr-Siegel[259], Pavel Florensky[260], ÎPS. Irineu Mihălcescu[261], Ilarion Felea[262], N. Steinhardt[263], Pr. C. Galeriu[264], Arhim. Teofil Părăian[265], O. Clement[266], Myrrha Lot-Borodine[267].

Dar tot acest *nesaţ efervescent* al studiului *clănţăne* din colţi pe lângă energia pe care-am pus-o în *dragostea neţărmurită* pe care-o nutream pe atunci, pentru un fost prieten de pe timpul facultăţii, *Petru*.

Toate celelalte *fețe* pe care le cunoscusem până atunci păliră. Inimă îmi dădea brânci *numai spre el*.

Era însă yoghin. Și oricât aş fi dorit *să-mi sfârâie* inimă pe vecie pentru el, nu reuşeam *să-l înmoi* în ale mele. Mă făcea *să tresar* pe dibuitele cu stăruinţa să în mantrele ce-i jefuiau sinele...

Cu boceala n-am putut *s-o scot la capăt* deloc.

Am hotărât să las vaietele, bântuiala *furişării* în nesocotinţa nebuniei oarbe, şi-am hotărât *să mă răzbun* pe toate sentimentele *trențăroase* care se istoveau în mine iubind bărbatul.

Nu mă mai puteam *opinti* în absolutul tolbei buchisite cu *psihisme* pe care le credeam *trainice*.

Nimic nu mai avea *sens*.

---

[248] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Paul_Evdokimov.
[249] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Alexander_Men.
[250] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/John_Meyendorff.
[251] Idem: http://findarticles.com/p/articles/mi_m2065/is_n3_v47/ai_17386937/.
[252] Idem: http://www.edituraherald.ro/authordetail.asp?cod_autor=276.
[253] Idem: http://orthodoxwiki.org/Alexander_Schmemann.
[254] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Kallistos_Ware.
[255] Idem: http://www.scribd.com/doc/25105959/Mitropolitul-Antonie-Bloom-de-Suroj-Taina-Iubirii.
[256] Idem: http://logismoitouaaron.blogspot.com/2008/12/archimandrite-placide-deseille-on.html.
[257] Idem: http://orthodoxwiki.org/Sophrony_%28Sakharov%29.
[258] Idem: http://www.ortodossia-russa.net/testi/matmaria/santa_martire_maria_skobtsova.htm.
[259] Idem: http://www.incommunion.org/2006/02/19/elisabeth-behr-sigel-1907-2005/.
[260] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Pavel_Florensky.
[261] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Irineu_Mih%C4%83lcescu.
[262] Idem: http://biserica.org/WhosWho/DTR/F/IlarionFelea.html.
[263] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Nicolae_Steinhardt.
[264] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Constantin_Galeriu.
[265] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Teofil_%28P%C4%83r%C4%83ian%29.
[266] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Olivier_Clement.
[267] Idem: http://fr.wikipedia.org/wiki/Myrrha_Lot-Borodine.

Şi-am hotărât să îmi slăbesc *vârtejul* ce mă *spinteca* pe dinăuntru.

Aşa, pe nepusă masă.

Orbeşte.

Şi am primit, *cu mare iuţeală*, „izbăvirea" ce mi-a sugerat-o Pr. Constantin Chirilă: *logodna* şi *căsătoria* cu David Raymond Kloos.

Îmi ticăia inima, nu-mi ticăia...însă aşa s-au petrecut lucrurile! Ceremonia logodnei a avut loc chiar la *Sfinţii Trei Ierarhi* din Iaşi.

Pe 18 august 1991 am sosit în Statele Unite, la St. Paul, Minnesota, unde David îşi avea părinţii.

N-am ascultat de nimeni: nici de părinţi, nici de Pr. Irineu [Curtescu], căruia (îmi va mărturisi *mai târziu*) „i-am rupt inimă", nici de prieteni.

Parcă mă văd şi acum în *cruzimea* acelui toc de uşă în care abia mă strecuram să-i înmânez lui Petru un pahar cu apa, pe care mi-l cerşise *însetat*...

– O decizie bruscă, împotriva tuturor...și ați plecat în America, alături de un om, pe care îl cunoșteați foarte puțin, dar care vă era *soț*. Și aici ați început să vă *adaptați* la noile condiții de trai. Ce v-a fost cel mai greu *să acceptați* în noua dumneavoastră viață, doamnă Otilia? Ce *vă lipsea* pe pământ american din România și *ce ați găsit încântător* în America?

– Da, am sosit în America...

Am lăsat în urmă toată *spuma de cenuşă* şi *amarul viu* din sufletele acelor oameni, ce nu-mi intuiau *setea* de studiu, dragostea din alesul gândului curat, coborârea ce înalță, acea râvnă a bucuriei mele de *a fi om*.

Am crezut c-o să mă trezesc pe nu ştiu ce planetă, care o să mă facă să uit că există *indiferență*, *platitudine*, *pospăiala*[268] celor care pretind că *te înţeleg*, ca mai apoi să te arunce *în nebulosa lipsei de autenticitate*.

Dar am dat peste *lipsa de tărie* a simțămintelor, peste *uscăciune*, *mândrie*, peste pretinsele *apucături* de omenie, peste *slugărnicia sectară*, peste *libidinoasele tendințe* care uită de *necercatul albului*, peste *nimicnicie*, peste *lipsa sinelui*, care se cearcă prin *focul* greului din iubire.

---

[268] Înșelătoria.

Şi aici m-am lovit de mii de alte *versiuni gigantice* ale *usturimii*[269] din România.

Părintele [Constantin] Chirilă îmi spunea că nu-i venea să creadă că *mă va urmă în State*.

De aceea, nu cu mult după ce am plecat eu va veni și el în New York, la *St. Vladimir's Theological Institute*[270], pentru să-şi dea masteratul sau cam așa ceva. Și de aici am pierdut legătură cu el.

Însă mai m-a sunat pe când eram la St. Paul tatonând terenul pentru *nu ştiu ce bani* de care avea nevoie la şcoală.

Eu deja intrasem în șocul culturii de aici. Nici n-am avut *cum* să-i explic faptul că David, soțul meu, abia îşi ducea existenţa de pe o zi pe alta, cerşind şi împrumutând bani de la mama sa, Ruth.

De atunci nu mai ştiu nimic despre Prea Cuvioșia sa.

Ştiu de la prietena mea, pe care am întâlnit-o în Paris după 19 ani, de la Prof. Adriana Grosu, că Părintele Constantin Chirilă s-a întors în ţara.

Să mă *adaptez*? Nu mă pot adapta nicăieri.

Sunt *o fire răzvrătită*. Mă vede omul călcând paşnic pământul dar nu ştie *ce foc* clocoteşte-n mine.

Intru în salonul pacienţilor pe care-i am în seamă pe ziua respectivă, îi inund prin cuvinte *pline de nădejde* şi cred în ceea ce-i *de necrezut*, dar nu mă pot *adapta* minciunii, *mormintelor văruite* de atâta prefăcătorie.

Ce-mi *lipsea* din România?

Totul!

Răsuflarea de orice clipă, blândeţea, privirea munţilor, ochiul *vulturului* din român, graiul, ritmul, locurile, inimă ce ştie *a iubi*.

N-am găsit nimic „încântător" în America.

Şi totuşi, datorez Americii trăirea *inundandului* sentiment matern, ivirea în lume a celor doi copii ai mei.

Şi faptul că-mi pot câştiga pâinea *în mod cinstit*. Deşi *nu mi se cuvine nimic* în lumea asta, căci sunt nemernica nemernicilor.

– Cu toate reticențele dumneavoastră față de America, doamnă Otilia, noi vă percepem ca pe un om care *ați intrat* în ritmurile vieții americane *într-un mod organic*, pentru că

---

[269] Problemelor și ispitelor pe care le aveam în România.
[270] A se vedea: http://www.svots.edu/.

ați făcut-o *din interior*, înțelegând oamenii din jur și mentalitatea lor.

Și de aceea nu vă văd drept *un om neadaptat* ci, dimpotrivă: o femeie care *înțelegeți* viața americană dar nu acceptați (ca și în România) lucrurile care *strivesc* persoana umană, care *o maculează* enorm.

Acesta e motivul pentru care vă rog să ne vorbiți despre *dezvoltarea dumneavoastră interioară*, ca *ortodox* și ca *român* în America? Cum reușiți să vă păstrați *credința* și *apartenența* la nația română fiind transplantată într-o altă paradigmă existențială?

– Dezvoltarea mea interioară ca *ortodox* a fost cu *hopuri*, cu căderi și apoi cu salturi, cu ridicări, care-mi prevesteau alte *căderi*. Cum altfel?!...

De câte ori cad, cineva *nevăzut* mă trage de mâneca hainei și *mă readuce în sine-mi*.

Mila Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea prisositoare a Prea Sfintei Treimi, rugăciunea Maicii Domnului și stăruința în bine a tuturor Sfinților m-au ținut și mă țin.

Mă țin deasupra valurilor pentru ca să nu mă înec, să nu mă afund în *smolitul păienjeniș* al răului.

Ca atunci când înoți, înoți și vezi că nu mai ajungi la mal, și ești singur, învăluit de întinderea necuprinsă a furtunii care te amenință, și strigi din răsputeri, și crezi cu toată tăria că *nu vei fi lăsat de rușine*...

Cred că totul a început cu dragostea și răbdarea cu care-mi *citeam rugăciunile* în depozitul cu mături și bidinele al *căminului studențesc* din Iași.

Refuzasem să devin *membru de partid*. Nu vedeam noima acestui fapt. Și-mi afișam Sfinte iconițe la căpătâi...

Pe atunci, Adriana Grosu îmi era colegă de cameră și râdea de mine. Însă, peste ani, va fi repartizată la Vicovu de Sus[271], în Suceava, și va trece și ea prin *jarul convertirii*.

Făceam lecturi neobosite din Protosinghelul Ioanichie Bălan[272], adică din *Convorbiri duhovnicești*, Episcopia Romanului și Hușilor, 1984-1988, vol. 1-2.

Mai apoi, în America, faptul că am reușit, prin mijlocirea fostului meu soț, David R. Kloos, să-l cunosc pe

---

[271] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Vicovu_de_Sus.

[272] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Ioanichie_B%C4%83lan.

Părintele Arhimandrit Jerome Newville[273] (n. Leslie J. Newville) a fost crucial.

Părintele a fost *o oază de salvare* pentru mine. De la Prea Cuvioșia sa am învățat ce înseamnă *duhul american capitalist*, *goana inumană* a americanilor *după bani*, *sistemul bancar* mâncător de suflete, care acordă împrumuturi muncitorului sărac bazându-se doar pe *dorința lui de câștig*.

Îmi pare nespus de rău acum, că nu am purces la scrierea unui *Jurnal*, în care să îmi notez toate *impresiile mele* trăite aici, pe care le-am văzut în sufletul meu și în alții.

Abia acum am învățat de pe *Teologie pentru azi*[274], din *Cuvintele duhovnicești*[275] ale Sfinției voastre, că tot ceea ce am trăit aici timp de 20 de ani s-ar fi putut transforma într-o *mărturie extinsă pentru alții*.

În fine, îmi amintesc destul de clar de *gestul plin de dragoste* al Părintelui Jerome, care m-a luat sub oblăduirea Prea Cuvioșiei sale și m-a găzduit în casa mamei sale, o casă aflată la poalele *schitului ortodox* pe care-l construise *cu multă râvnă* și *dor dumnezeiesc*.

Aveam acolo, la etaj, cămăruța mea, încă de pe când eram însărcinată cu Paul, prin 1991. Și el îmi asculta păsul și nenorocirile, mă sfătuia cu răbdare întru toate, îmi oblojea rănile.

Slujeam împreună la schit, chiar și în românește...Îmi povestea din viața Prea Cuvioșiei sale, îmi deslușea cărțile printre rândurile bibliotecii pe care o avea în schit.

Nu avea pe atunci niciun *venit consistent* din care să își întrețină schitul, însă avea *mulți ucenici* în jurul sătucului în care era schitul său și până în capitala Minnesotei[276], la Saint Paul[277] și în Minneapolis[278]. Aceștia îi trimiteau adesea *daruri de bani*.

---

[273] Idem: http://www.oca.org/Mem.asp?ID=140&SID=18.

[274] Idem: http://www.teologiepentruazi.ro/.

[275] Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș, *Cuvintele duhovnicești. Jurnal 1999-2003*, vol. I, Teologie pentru azi, București, 2011, 390 p., deja editat, poate fi downloadat de aici: http://www.teologiepentruazi.ro/2011/02/12/cuvintele-duhovnicesti-vol-1/. Volumul al doilea a fost editat până acum, la nivel online, în 62 de articole de sine stătătoare și va fi *editat integral* în curând.

[276] A se vedea: http://en.wikipedia.org/wiki/Minnesota.

[277] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Saint_Paul,_Minnesota.

[278] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Minneapolis,_Minnesota.

Legătura cea mai strânsă a Părintelui Jerome era cu ÎPS Victorin Ursache[279]. De la ÎPS Victorin am o lucrare *scrisă de mâna sa* referitoare la *viața de călugăr*. Sper să scanez manuscrisul și să o aduc la nivel online. În aceasta, ÎPS Victorin uimește prin felul în care *viața sufletului* este înțeleasă ca *drum spre Hristos*.

Părintele Arhimandrit Jerome Newville făcea *o ascultare strictă* față de ÎPS Victorin Ursache. Și mai avea *o legătură aparte* și cu preotul de mir Parry Paraschou, de la Biserica Sfântul Gheorghe[280], grecească, din St. Paul, de pe Summit Ave.

Părintele Parry Paraschou mi-a botezat băiatul, pe Paul, în Biserica cu același. Sfinția sa ne făcea vizite. A adormit întru Domnul în anul 2003[281]. Doamna preoteasă, soția sa, încă mai trăiește. A fost profesoară de pian.

Iar părintele Parry Paraschou, chiar dacă era *grec* de origine, nu avea deloc duhul acelor grecotei *plini de ei înșiși*, cărora nu știi cum *să le mai stai înainte* de *pretențioși* ce sunt...

Era *de o smerenie* în fața căreia *îți dădeau lacrimile* fără să vrei.

A murit de *atac de cord*. Nu s-a putut face nimic. Din cauza multelor probleme cu enoriașii...

În ultima parte a vieții a cumpărat proprietatea pe care se afla schitul Părintelui Jerome și creștea acolo păsări și animale.

Am de la Sfinția sa un *Nou Testament* în limba engleză, pe care mi l-a dăruit atunci când am terminat *Facultatea de Asistente Medicale*. Are coperți din piele și e cu dedicație...

Mă simțeam legată de Arhimandritul Jerome cu *o dorință nesfârșită*, pentru că nu contenea să îmi vorbească cu *un glas plin de veșnicie* și *de lumină*.

Nu era numai faptul că *mă citea pe dinăuntru*, la modul exact, *matematic*, ci și aceea că *știa să mă trezească* la modul *cel mai autentic*, știa să se roage *cu duh* și *rost curat* și îi puteai simți *comuniunea liturgică divino-umană* pe care *o trăia*.

Mi-amintesc limpede de o Liturghie împreună cu Părintele Jerome. Eu, păcătoasa dintotdeauna și nimic

---

[279] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Victorin_Ursache.
[280] Idem: http://www.stgeorgegoc.org/#.
[281] Idem: http://www.stgeorgegoc.org/gtaug03-pd.pdf.

altceva...împreună cu el, slujeam Sfânta Liturghie, ca două persoane care eram *legate* prin românism, Ortodoxie, limba greacă, limba română, Părintele Dumitru Stăniloae (căruia îi fusese *student*) și prin harul dreptei credințe, care are Sfinți în ceruri, prin credința în Iisus Hristos, Mântuitorul tuturor neamurilor.

L-am iubit mult pe acest *Părinte dulce*, pe Părintele Jerome, care însă, de mic, nu știu de la ce vârstă, avea *slăbiciunea epilepsiei*. Din cauza ei îi era teamă să slujească de unul singur, fără alți preoți alături de el.

În afară de aceasta a tot căutat *monahi*, care să viețuiască *alături de el în schit* dar nu a reușit niciodată *să-i găsească*.

Îmi spunea că nu îi poate găsi, pentru că monahii aleargă după *bani* și *joburi*, din păcate și nu se mai pătrund de *lepădarea întreită de lume* a voturilor monahale, pe care *au făcut-o* în fața lui Hristos.

Mă leagă de acest Cuvios Părinte dragostea pe care i-o purta Cuviosului Dumitru Stăniloae.

Împreună cu Părintele Jerome am tradus, deși engleza mea pe atunci era primitivă, Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Teologia Morală ortodoxă pentru Institutele Teologice. Spiritualitatea ortodoxă*, vol. III, București, 1981, 320 p.

Ea a fost reeditată în *Ascetica și Mistica Bisericii Ortodoxe*, Ed. IBMBOR, București, 2002.

Traducerea mea și a Părintelui Jerome a apărut în engleză sub titlul: Dumitru Staniloae, *Ortodox Spirituality: A Practical Guide for the Faithful and a Definitive Manual for the Scholar*, Translated from the Romanian by Archimandrite Jerome (Newville) and Otilia Kloos, South Canaan, Pennsylvania, St. Tikhon's Seminary Press, 2002, 397 p.

I-am scris Părintelui Stăniloae și i-am cerut permisiunea de a traduce cartea Sfinției sale. După ce am obținut permisiunea sa, ne-am apucat de lucru și traducerea a durat foarte mult până când am publicat-o.

Adică am început traducerea în anul 1991 și am terminat-o în 2002, adică peste 10 ani de zile.

Am tradus și subsolurile cărții acestui Sfânt teolog, fără de care nici nu se poate *concepe* o traducere a unei cărți a sa.

Părintele Ioan Ioniță din Chicago[282] ne-a trimis o scrisoare referitoare la traducerea pe care o făcea la *Teologia Dogmatică* a Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae și a existat o discuție...

Însă noi ne-am văzut de treabă și ne-am dus traducerea la bun sfârșit. L-am găsit apoi pe Radu Bordeianu[283], care s-a ocupat de *stilul* Părintelui Stăniloae și ne-a și făcut *o recenzie* traducerii[284].

Și Denise Harvey[285], soția regretatului Phillip Sherrard[286], ne-a elogiat munca și ne-a mărturisit faptul, că traducerea noastră i-a influențat „pe mulți".

– Sunteți mereu *surprinzătoare*, doamnă Otilia și, în același timp, *condusă* pas cu pas de Dumnezeu. Pentru că atât în România cât și în America, din cele pe care ni le-ați mărturisit, ați întâlnit oameni care v-au schimbat *viața în bine*, pentru că v-au învățat *lucruri fundamentale*.

Însă, pe de altă parte, și dumneavoastră căutați binele, frumosul, relațiile profunde, *pline* și nu *de suprafață*. Fapt pentru care și Dumnezeu vă conduce, într-un mod bucuros, spre oamenii Săi, spre *prieteni* și, în același timp, spre o tot mai mare *cunoaștere de sine*.

Acesta e motivul pentru care vă întreb: cine *sunteți*, doamnă Otilia? Cum vă percepți *viața* dumneavoastră și viața *celor din jurul dumneavoastră*? Și care e *scopul fundamental* al vieții dumneavoastră?

– Părinte Dorin Octavian, Părinte iubit, vă mulțumesc din toată inima pentru modul cum aruncați *năvodul* interviului!

Pentru că întrebările de acum aproape că *îmi sfârtecă* firea...Și aceasta, pentru motivul că știți să ajungeți *în miezul lucrurilor*, la ceea ce *e important* în om.

Purcedeți, asemenea Cuviosului Dumitru Stăniloae, care spunea în *Studii de Teologie Dogmatică ortodoxă*, Craiova, 1991, p. 321: „sfinţenia echivalează cu cea mai *accentuată delicateţe* faţă de *taina* altor persoane şi această delicateţe cu cea mai accentuată *capacitate de sesizare* a

---

[282] Idem: http://www.romanianorthodoxchurch.com/index.cfm?pkLink_ID=4.
[283] Idem: http://www.duq.edu/theology/faculty/bordeianu.cfm.
[284] Idem: http://www.duq.edu/theology/_pdf/faculty-publications/artBordeianuOrthSp.pdf.
[285] Idem: http://www.deniseharveypublisher.gr/about.
[286] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Philip_Sherrard.

adâncimilor acelora. Iar Dumnezeu e Persoană de *supremă adâncime* şi *taină*”.

Nu mă aşteptam ca cineva *să intuiască* zbaterea mea lăuntrică de-a lungul acestor 20 de ani de când sunt pe meleagurile *Statelor Unite*.

Singur Cuviosul Irineu Curtescu a fost cel care a mărturisit cunoscuților mei că Sfânta Liturghie a fost cea care *m-a ținut trează* și *vie* până acum.

Și asta fără ca să-i spună cineva *ce* și *cum*...

Iar acum veniţi și Sfinția voastră și mă întrebaţi: *Cine sunteți, doamnă Otilia?*

E întrebarea pe care mi-o pun și eu de ani de zile.

Pe lângă faptul că *Statele Unite* mi-au dat prilejul de-a experia bogăţia *simţământului de mamă* a doi copii, au mai rămas răni *neoblojite*, care usturau încă de pe când trăiam în ţară.

Cred că rănile mele *s-au deschis* chiar de pe vremea *șipotirii*[287] mele ca „boț cu ochi”[288] în pântecele mamei mele, după cum și *setea de cunoaștere duhovnicească* a Sfinției voastre v-a sălășluit-o Dumnezeu în fire încă înainte ca măicuța dumneavoastră *să se gândească* la *a vă îndepărta de la fiire*[289].

E vorba de *jindul împlinirii*, de *dorul de rugăciune* care unește toate, de *gândul întrupării teologice* în toate.

Mă întărâtă[290] să ştiu *de ce* şi *cum* (mai ales că azi e *Duminica Sfântului Grigore Palama*) gândirea antinomică *reuşeşte* să emuleze în lucrările Cuviosului Părinte Dumitru Stăniloae *trăinicia veșnică* a iubirii treimice, care se revarsă şi-n noi, oamenii.

Am găsit *mugurii* antinomiei în gânditori ca:

1. M. A. Costa de Beauregard. A se vedea: *L'ortodoxie*, Buchet/Castel, Paris, 1979, 131 p.

2. Mgr Jean Kovalevsky[291]. A se vedea: *L'Antinomie, Les chemins de l'homme*, Friant, 1982 și *La quete de l'Esprit*, Albin Michel, 1993.

---

287 Izvorârii/zămislirii mele în pântece.

288 Mică fărâmă de om în pântece.
A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Amintiri_din_copil%C4%83rie, de unde a fost preluată expresia.

289 Din existență.

290 Mă entuziasmează să cercetez...

291 A se vedea: http://orthodoxie.free.fr/oeuvres_mgr_jean.htm.

3. Philip Sherrard. A se vedea: *Human Image: World Image, the Death and Resurrection of Sacred Cosmology*, Limni, Evia, Greece, 1992.

Un exemplu din ultima sursă citată:

„...s-a dat drumul la *poarta* filosofilor materialişti, psihologiei seculare, şi minţii umane ce *cântăreşte* şi *cuantifică*.

În ceea ce priveşte simbolul Crucii, care ar mărturisi o oarecare *vitalitate*, concentrarea pe semnificaţia ei *duhovnicească* se mută acum pe *atitudinea emoţională* şi chiar *sentimentală* (...)

Chipul lui Hristos de pe Cruce devine acum cel al omului ce a murit în *circumstanţe de extremă cruzime* şi *durere*" (p. 45).

4. Sfântul Dionisie Areopagitul. A se vedea: *Numele divine*, in *Classics of Western Spirituality*, Paulist Press, cap. *The Divine Names* 1987, 47 p.

5. Cuviosul Dumitru Stăniloae. Exemple avem în subsolurile traducerilor sale, ca *Filocaliile*, Sfântul Maxim Mărturisitorul și celelalte din PSB[292].

Sau în cărțile sale: *Spiritualitate și comuniune în Liturghia ortodoxă*, *Iisus Hristos sau Restaurarea omului* (din care se poate audia, în podcasturile de pe TPA[293], despre *Unirea ipostatică*[294]) și *Ascetica și Mistica Bisericii Ortodoxe*.

Sau în articole ca: *Doctrina protestantă despre păcatul ereditar*.

De aici am să vă reproduc *întocmai* fluiditatea gândirii antinomice a Cuviosului Stăniloae, care nu s-a lăsat până *nu a descris*, în mod ortodox, *rădăcina* păcatului ereditar în noi spre deosebire de alte doctrine străine de adevăr: „...chipul lui Dumnezeu *a rămas* în om, dar el e slăbit, în manifestările lui, de păcat.

---

[292] Colecția românească de traduceri patristice: *Părinți și Scriitori Bisericești*. Despre conținutul cărților colecției a se vedea: http://www.voscreasna.com/parinti-si-scriitori-bisericesti/.

[293] *Teologie pentru azi*: http://www.teologiepentruazi.ro/.

[294] În 4 podcasturi audio am lecturat și comentat subcapitolul referitor la unirea celor firi în persoana preexistentă a lui Dumnezeu Cuvântul întrupat. A se vedea:
1. http://www.teologiepentruazi.ro/2011/02/28/unirea-ipostatica-1/
2. http://www.teologiepentruazi.ro/2011/03/01/unirea-ipostatica-2/
3. http://www.teologiepentruazi.ro/2011/03/02/unirea-ipostatica-3/
4. http://www.teologiepentruazi.ro/2011/03/03/unirea-ipostatica-4/.

Omul *simte* binele în el, chiar *binele cel mai înalt*, iar uneori *îl şi face*, dar aproape niciodată nu simte *numai binele* şi nu face binele *curat*.

De multe ori face *răul* şi nu *binele*, dar şi atunci binele *se mişcă* în el protestând; alteori săvârşeşte binele, dar *umbrit*, înjumătăţit de *un gând rău*.

Deci în *omul căzut* e şi o putere de *a face binele*, nu numai *o cunoaştere teoretică* a lui, cum afirmă Calvin[295].

Totdeauna e *amestecat* în om *binele* şi *răul*, totdeauna are *nefericirea* <să cunoască *în sine* binele şi răul>, cum spune Sfântul Grigore de Nyssa[296].

<Binele moral>, de care vorbeşte *Mărturisirea* lui Dositei[297] şi Andrutsos[298], *bine* care însă nu creşte din solul curat al omului renăscut în Hristos, îl avem în cazul când în acest amestec conducerea o are *binele* şi răul e *umbră* a lui. Binele acesta *nu mântuieşte*, pentru că nu e *curat*.

Starea de mântuire o indică <binele duhovnicesc>, care e curat, pentru că e făcut de *omul eliberat de păcat* şi *ajutat de lucrarea Sfântului Duh*.

Omul nu-şi câştigă *buna plăcere* a lui Dumnezeu prin *binele moral*, natural, pentru că el *răsare* dintr-o natură *pătată*[299].

Dar Dumnezeu nici nu condamnă acest *rod* al *strădaniilor omeneşti*, cum condamnă *faptele rele*, ca roduri *ale lenii* sau *ale relei voinţe a omului* (...)

Păcatul e *mai serios* de cum îl socotesc catolicii, e *amestecat aproape permanent* în binele pe care îl face omul căzut, nu există în om un bine natural curat de păcat. Dar, fără îndoială, că nici păcatul nu e atât *de total* în omul căzut, încât să fi nimicit în el *orice bine*" (rev. *Ortodoxia* (?), p. 211).

Se vede din acest pasaj modul în care *gândirea antinomică* despre păcatul originar la Stăniloae *se împleteşte* cu cea a Sfântului Pavel, şi *se îndepărtează* de teorii calviniste, catolice sau chiar de un Andrutsos ori *Marturisirea* lui Dositei.

E de o grozăvenie *realistă* şi *duhovnicească rară*!

---

[295] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Jean_Calvin.

[296] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Grigorie_de_Nyssa.

[297] Dositei, patriarhul Ierusalimului. *Mărturisirea sa de credinţă* a fost validată de *Sinodul de la Ierusalim* din 1672.

[298] Hristu Andrutsos, dogmatician grec, căruia Părintele Dumitru Stăniloae i-a tradus şi publicat Dogmatica: *Dogmatica Bisericii Ortodoxe Răsăritene*, Sibiu, 1930.

[299] De păcat.

Îl mai aflăm pe Cuviosul Stăniloae astfel în *Studii de Teologie Dogmatică ortodoxă*, în Teologia Dogmatică Ortodoxă...

Am luat, la întâmplare, o frază: „Pe Hristos Îl ştim ca având *stăpânirea peste toate*, dar ca *un Miel înjunghiat* pentru noi” (TDO[300], Ed. IBMBOR, Bucureşti, 2003, p. 108).

Cititorul se aşteaptă, odată cu prima propoziţie, la întemeierea Sa ca *Atotţiitor*, şi iată cum Stăniloae *frânge* gândirea *absolutizantă* prin alăturarea, în a două propoziţie, *a jertfirii acestui Miel* pentru noi.

E extraordinar!

Fiire, dar nu simplă *fiire*, ci *prin jertfă*!

Aşa se petrec lucrurile la Cuviosul Stăniloae!

Aşa şi la noi!

La orice *răsuflare*.

La orice *murire*!

„Cum îmi percep viaţa?”.

Vreau să ştiu în ce constă „*eternitatea* spiritului românesc”, pentru a-l cita pe Vulcănescu[301].

Pentru că este *imposibil să nu existe* la baza operei lui Eminescu, să zicem, *o stăruinţă* în binele de orânduire ortodoxă, care să adune la un loc coloşi de geniu românesc şi universali.

Vreau să ştiu de ce un Constantin Barbu[302] ni-i adună din nou în sine pe Eminescu[303], Cantemir[304], Noica[305].

Vreau să ştiu ce-am admirat pe timpuri ca *valoare* şi ce rămâne ca *esenţă* din voci ca Ion Dodu Bălan[306], Şerban Cioculescu[307], Constantin Ciopraga[308], Petru Comarnescu[309], Ion Ianoși[310], E. Lovinescu[311], Al. Paleologu[312], O. Paler[313], E. Papu[314], Al. Philippide, Al. Piru[315], V. Streinu[316], Vasile Voiculescu[317].

---

300 *Teologia Dogmatică Ortodoxă*.
301 A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Mircea_Vulc%C4%83nescu.
302 Idem: http://www.teologiepentruazi.ro/2011/03/04/incatalogabilul-eminescu-un-interviu-de-exceptie-al-lui-constantin-barbu/.
303 Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Mihai_Eminescu.
304 Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Dimitrie_Cantemir.
305 Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Constantin_Noica.
306 Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Ion_Dodu_B%C4%83lan.
307 Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/%C8%98erban_Cioculescu.
308 Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Constantin_Ciopraga.
309 Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Petru_Comarnescu.
310 Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Ion_Iano%C8%99i.
311 Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Eugen_Lovinescu.
312 Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Alexandru_Paleologu.
313 Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Octavian_Paler.

Cum nu *conteneşte* poezia veche românească în viaţă de azi, de ce credea Stăniloae cu totul în sârguirea Ortodoxiei în românism, cum de putem creşte ca *vlăstare* din Cuv. Stăniloae, Pr. Constantin Galeriu, Pr. Ilie Cleopa, Pr. Paisie Olaru, ÎPS. Bartolomeu Anania, Cuv. Sofian Boghiu, Arhim. Teofil Părăian...

Cum un Sfânt ca Sfântul Grigore cel Mare, uscat de gută[318] şi stând la pat adeseori, a știut să dăinuie întru dreptate?

„...receive with trembling the commandments of the same Almighty God, that He Himself may fight for you against your adversaries”[319] în Epistle LXIV, in *Nicene and Post-Nicene Fathers*, vol. XIII, p. 47.

Cum *se poate* aceasta?

Cum *se transmite* suflul Tradiţiei, şi cum se-aruncă în om *limbile de foc* ale harului?

Cum ne-ntâlnim *unii* pe *alţii*, cei *de-aiurea* cu cei *stând*, cei *din vremuri ce-au apus* cu *vecii încă de dus*?

Cum se-adaugă timpul eonilor şi *zilei a 8-a*?

În ce duh ne poartă Sfântul Efrem Sirul când cântă despre *apele Botezului*? Despre turma lui Iacob ce-nconjoară *izvor de ape*, apa cea dintotdeauna *sigilată*-ntru Hristos?

Apa ce *ne izbăveşte* de gheenă. Apa *dulce* de Botez.

Cum *se plimbă* Duhul pe tărâmuri chiar *uscate*? Cum *ce-i viu* ne *înviază*?

Cum de se poate trăi *după duhul din noi* şi împreună cu cel *dat de sus*, cu *harul lui Dumnezeu*?

Și cum explicăm *continuitatea* dintre Arhim. Sofronie Saharov, Ierom. Rafail Noica[320], Sfântul Siluan Athonitul, comunitatea de la Essex[321], cea din jurul *Institutului* Sfântului Serghie din Paris, Sfântul Munte[322], România,

---

[314] Idem: http://www.autorii.com/scriitori/edgar-papu/index.php.
[315] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Alexandru_Piru.
[316] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Vladimir_Streinu.
[317] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Vasile_Voiculescu.
[318] Idem: http://dexonline.ro/definitie/gut%C4%83.
[319] În engleză: „...primeşte cu cutremur poruncile aceluiași Dumnezeu Atotțiitorul, căci El Însuși poate lupta astfel *pentru tine* împotriva duşmanilor tăi”, în *Epistola a 64-a*.
[320] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Rafail_Noica.
[321] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/M%C4%83n%C4%83stirea_Stavropighie_Patriarhal%C4%83_a_Sf._Ioan_Botez%C4%83torul_%28Maldon,_Essex%29.
[322] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Muntele_Athos.

Alba Iulia, Shanghai, cu Sfântul Ioan Maximovici[323], Platina şi San Francisco, cu acelaşi Sfânt întru tăria lui Hristos, ce-l va întări pe Pr. Serafim Rose[324] în a fi „Not of this world”[325] (*Not of this World*, Fr. Seraphim Rose Foundation, 1993, California)?

„The Lord gave us the Holy Spirit on earth, and the man in whom the Holy Spirit dwells feels paradise within him”[326] (St. Silouan the Athonite, Crestwood, N. York, 1999, p. 338).

Ce Biserică, ca Biserică noastră, mai oferă *praznicul* Vechiului Testament *plinind veacurile* în *Cel Nou*?

În *Triod*, *Penticostar*, *Ceaslov*, *Liturghier*, *Psaltire*, Analoghion se vorbeşte cu aceeaşi limbă dogmatică a Sfântului Grigore Palama, care vestește paradoxurile mântuirii noastre în numele sfânt al Prea Sfintei Treimi.

Cum?

Cum Sfinţii Părinţi, Mărturisitorii, Apostolii, Mucenicii *duc făclia* sfintelor dogme ale Bisericii Ortodoxe până dincolo *de ce putem noi înţelege* ca adevăr al întrupării lui Hristos, al răstignirii şi învierii Sale?

Aceste lucruri *mă preocupă*, Părinte Dorin!

Și vreau *cu tot nesațul* să termin *Institutul Teologic*, şi *să mă apuc de treabă*, adică să înţeleg *tensiunea* din lucru.

Cuv. Stăniloae este pentru mine *sevă realistă*, plină de duh din Noul Testament.

Apoi văd *actualitatea* unui Sfânt ca Sfântul Ioan Gură de Aur în *Liturghie* şi în predici. Cea a Sfântului Vasile cel Mare. *Autenticitatea* şi *zborul* suflului său de predicator.

Felul în care Pr. Ioan Usca[327] înţelege *să tălmăcească* din neîngrădirea vieţii Vechiului Testament pentru creştinii de azi.

Coborârea Sfinţilor pe pământul Liturghiei de la noi şi-n cer slujind Tronului de foc.

Hărnicia şi perseverenţa gânditorilor emigranţi ruşi ca Berdiaev[328], Evdokimov[329], Lossky[330], Homiakov,

---

[323] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Ioan_Maximovici.
[324] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Seraphim_Rose.
[325] În limba engleză: „Nu sunt al *acestei lumi*”.
[326] Idem: „Domnul ne-a dat nouă pe Sfântul Duh pe pământ, și omul în care Sfântul Duh locuieşte *simte* Raiul întru el”.
[327] A se vedea: http://ioanuscateol.wordpress.com/.
[328] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Nikolai_Berdiaev.
[329] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Paul_Evdokimov.
[330] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Vladimir_Losski.

Bulgakov[331], Schmemann[332], Meyendorff[333], Florensky[334], Florovsky[335], care au îmbogăţit cu gândurile lor scrise teologia secolului nostru.

Acesta mi-e *scopul fundamental* al vieţii.

Să îi înţeleg pe cei *duşi* de la noi dar petrecând *laolaltă cu toţi*, să străbat viețile ce s-au născut, au dăinuit, dăinuie şi vor dăinui în Trupul lui Hristos, în Duhul Bisericii.

Şi, de ce nu?!, să vă înţeleg şi pe Sfinția voastră, ca pe un suflet ce se-anină[336] de *dragostea de neamuri* a lui Hristos, care se ocupă de *înţelegerea sufletului uman* de-a lungul veacurilor, pentru a percepe voinţa *fără de seamăn* a ipostasului lui Hristos, Care ne-adună pe toţi la *Cina cea de Taină* a Împărăției Sale.

---

331 Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Sergei_Bulgakov.
332 Idem: http://www.schmemann.org/.
333 Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/John_Meyendorff.
334 Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Pavel_Florensky.
335 Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/George_Florovsky.
336 Ce se agaţă.

O carte dialogică, despre cum ne putem *cunoaște reciproc*, dacă *ne asumăm* biografia interioară.

Iar Prof. Otilia Kloos ne-a făcut bucuria unor *destăinuiri neașteptate*, în modul cel mai *simplu* și *direct* cu putință.

Faptul că am putut *dialoga*, deși nu ne-am văzut *la față*, arată că mediul online e *o cale de unire* a oamenilor dacă au *experiențe profunde* de destăinuit.

